

Сацабслугоўванне:
клопат
пра старэйшых
СТАР. 3

Культура
стварае
сталіцы
СТАР. 4

Праграма
тэлебачання
на наступны
тыдзень
20 КАНАЛАЎ

ЦЫТАТА ДНЯ

Павел МЯРКУЛАЎ,
дырэктар Арлоўскага філіяла
Расійскай акадэміі народнай
гаспадаркі і дзяржаўнай
службы пры Прэзідэнце РФ
(падчас наведвання
Акадэміі кіравання пры
Прэзідэнце Беларусі):
«Ваша краіна прыйшла да
стабільна высокіх тэмпаў
развіцця. У Канстытуцыі
Беларусі пранісана
будаўніцтва сацыяльна
арыентаванай, прававой
дзяржавы, і сваёй дзейнасцю
гэта пацвярджае Прэзідэнт
Аляксандр Лукашэнка.
Па-добраму я рады за
Беларусь. За 20 гадоў
вы змаглі пераўзброіць
машынабудаванне, падняць
узровень сельскай гаспадаркі,
а гэта дарагога каштуе».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 6.11.2015 г.

Долар ЗША		17505,00 ▲
Еўра		18999,00 ▼
Рас. руб.		276,20 ▼
Укр. грыўня		762,75 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

6 ЛІСТАПАДА 2015 г. ПЯТНІЦА № 215 (28073) Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Хай добрымі будуць імгненні

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

АСАЛОДА Ў ЛІСТАПАДЗЕ

Сёння ў сталіцы адкрываецца міжнародны кінафестываль

У сталічным кінатэатры «Масква» сёння будзе разбіта талерка аб штатыў кінакамеры, чым будзе абазначана адкрыццё XXII Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад». Сёлета ён пройдзе пад дэвізам «Асалода для вачэй». Падчас урачыстасці будзе паказаны фільм адкрыцця — «Даліна любові», дзе сыгралі Ізабэль Юпер і Жэраар Дэпардзье. Галоўным словам на найбліжэйшы тыдзень становіцца «кіно», самі арганізатары ставяць не на шыкоўныя ўрачыстасці, а на добрыя фільмы і таленавітых рэжысёраў. Цырымонію наведвае гасця фестывалю французская актрыса і рэжысёр Фані Ардан, што стала вядомай пасля ролі ў фільме «Суседка» класіка кінематографа, рэжысёра французскай Новай хвалі Франсуа Труфо. На фестывалі яна ўжо ў якасці рэжысёра прадставіць свой другі поўнаметражны фільм «Неадчэпныя рытмы».

СТАР. 13

Удзельнікаў і гасцей XXII Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад» з яго адкрыццём павіншаваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

У віншаванні гаворыцца, што цяперашні форум асаблівы, ён праходзіць у год 120-годдзя кінематографа — аднаго з самых маладых відаў мастацтва, якое за сваю кароткую гісторыю паспела заваяваць сэрцы мільёнаў людзей.

«У нашай краіне прыкладаюцца значныя намаганні для захавання дасягненняў айчыннага кіно, яго развіцця і папулярызавання ў свеце, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — 3 года ў год наш фестываль дорыць глядачам радасць сустрэч з новымі фільмамі і іх стваральнікамі, а прафесіяналам дае шырокія магчымасці для актыўнага творчага дыялогу з прадстаўнікамі розных краін».

Прэзідэнт выказаў перакананасць, што і ў далейшым форум будзе служыць высакароднай справе сцвярджэння гуманістычных і маральных ідэалаў у сучасным кінамастацтве, умацаванню культурнага супрацоўніцтва паміж народамі.

ГАРЫЗОНТЫ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Беларуска-кітайскія дамоўленасці на вышэйшым узроўні будуць рэалізаваны ў тэрмін

Пра гэта заявіў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў час сустрэчы з намеснікам міністра камерцый Кітая, спецпрадстаўніком КНР па справах міжнародных перамоў па гандлёвых пытаннях Чжун Шанем.

Вітаючы кітайскую дэлегацыю, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Дзякую за тую цёплую словы, якія выказаў Старшыня КНР пасля абрання мяне Прэзідэнтам, а таксама за тую каласальную падтрымку, якую Кітай ажыццяўляе ў дачыненні да Беларусі».

Падчас сустрэчы кіраўнік дзяржавы адзначыў, што мае намер абмеркаваць з Чжун Шанем увесь спектр тэм беларуска-кітайскага ўзаемадзеяння. «Што тычыцца асноўных напрамкаў двухбаковага супрацоўніцтва, у тым ліку стварэння Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», які Старшыня КНР назваў жамчужынай новага Шаўковага шляху, то я думаю, што тая задача, якія былі пастаўлены падчас візіту Сі Цзіньпіна ў Мінск, рэалізуем ў тэрмін. А калі мы аператыўна працуем, то будзем ісці і з аперэджаннем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу Чжун Шань, які прыехаў прадстаўляць Кітай на інаўгурацыі Прэзідэнта Беларусі, перадаў Аляксандру Лукашэнку найлепшыя пажаданні ад Старшыні КНР Сі Цзіньпіна і павіншаваў з перамогай на прэзідэнцкіх вы-

барах. «Мой удзел у якасці спецпасланніка Старшыні КНР на інаўгурацыі Прэзідэнта Беларусі чарговы раз сведчыць аб вялікай увазе, якую Сі Цзіньпін надае кітайска-беларускаму супрацоўніцтву, а таксама аб глыбокай дружбе з вамі», — сказаў Чжун Шань. Ён лічыць, што добрыя асабістыя адносіны паміж двума лідарамі маюць вялікае значэнне ў развіцці кантактаў паміж Рэспублікай Беларусь і КНР.

На перамовах гаворка ішла аб пашырэнні і паглыбленні ўсебаковага стратэгічнага партнёрства паміж дзвюма дзяржавамі па ўсіх напрамках, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Вялікая ўвага была ўдзелена рэалізацыі канцэпцыі «Адзін пояс — адзін шлях», актыўны ўдзел у якой мае намер прыняць Беларусь.

У цэнтры ўвагі былі пытанні будаўніцтва Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень». Адзначалася, што парк закліканы стаць цэнтрам міжрэгіянальных беларуска-кітайскіх сувязяў, якім Беларусь і Кітай надаюць вялікае значэнне. Размова ішла таксама аб магчымасці спрашчэння гандлёва-эканамічных сувязяў і ліквідацыі бар'ераў з мэтай паскарэння тэмпаў развіцця беларуска-кітайскага супрацоўніцтва.

Акрамя таго, абмеркаваны пытанні рэалізацыі буйных сумесных праектаў, а таксама супрацоўніцтва ў фінансава-кредытнай сферы. Узаемным было меркаванне аб усебаковым пашырэнні беларуска-кітайскага ўзаемадзеяння.

АБСЛУГОЎАЦЬ ГРАШОВУЮ МАСУ СТАНЕ ПРАСЦЕЙ

Пасля правядзення дэнамінацыі айчынай валюты ў ліпені шляхам узбуйнення беларускага рубля ў маштабе 1 да 10 тысяч зменшыцца кошт абслугоўвання грашовай масы ў маштабах краіны мінімум у сем разоў. Аб гэтым паведаміў намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Дзмітрый ЛАПКО.

Акрамя таго, ён адзначыў, што «палітыка Нацыянальнага банка на 2016 год ужо сёння фарміруе ўзровень

унутранай і знешняй збалансаванасці, неабходны для пачатку правядзення дэнамінацыі». Паводле яго слоў, гэта звязана са збалансаванасцю знешнегандлёвага сальда і жорсткай скіраванасцю манетарнай палітыкі на зніжэнне інфляцыі. Намеснік старшыні праўлення лічыць, што станоучы эффект на плацежны баланс ад рэалізацыі названых захадаў з кожным месяцам павялічваецца. Сёлета на працягу 9 месяцаў дынаміка змены спажывецкіх цэн дэманстравала ўстойлівую тэндэнцыю да зніжэння. Так, са

студзеня па верасень у гадовым выражэнні прырост цэн знізіўся з 17,1% да 11,9%. «Як вынік, павышаецца абарона пакупніцкай здольнасці беларускага рубля», — растлумачыў прадстаўнік Нацбанка.

Спецыяліст таксама паведаміў, што сабекошт вырабу адной купюры і адной манеты новага ўзору вагаецца ад 1 да 4 еўрацэнтаў.

Больш падрабязна пра будучую дэнамінацыю «Звязда» раскажа ў наступным нумары.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

МІНІМАЛКА З 1 СТУДЗЕНЯ 2016 ГОДА БУДЗЕ НЕ НИЖЭЙШАЙ ЗА 2,5 МЛН РУБЛЁЎ

Пра гэта паведаміў першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Андрэй ЛАБОВІЧ на сумеснай з газетай «Звязда» «прамой лініі» і анлайн-канферэнцыі Мінпрацы і сацабароны на тэму «Пытанні зароботнай платы і занятасці насельніцтва».

Сёння мінімальная зароботная плата з улікам індэксацыі складае 2 млн 180 тыс. рублёў. У адпаведнасці з заканадаўствам памер месячнай мінімальнай зароботнай платы вызначаецца ўрадам штогод з 1 студзеня не ніжэй памеру мінімальнага спажывецкага бюджэту сям'і з чатырох чалавек, які дзейнічае на пачатак года. Зараз мінімальны спажывецкі

бюджэт сям'і з чатырох чалавек (з 1 лістапада гэтага года па 31 студзеня наступнага года), вызначаны ў памеры 2 499 270 рублёў.

Нагадаем, што мінімальная зароботная плата — гэта дзяржаўны мінімальны сацыяльны стандарт у галіне аплаты працы. Гэта самая нізкая мяжа аплаты працы работнікаў за работу ў нармальных умовах на працягу нармальнай працягласці працоўнага часу пры выкананні абавязкаў работніка, якія вынікаюць з заканадаўства, лакальных нарматывных прававых актаў і працоўнага дагавора. Спецыялісты падкрэсліваюць, што яна забяспечвае сацыяльную абарону работнікаў у аплаце працы.

Святлана БУСЬКО. busko@zviazda.by

■ Падзея

АД ІДЭЙ — ДА ПОСПЕХУ

Па словах старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА, каб развівацца ў сусветнай эканоміцы, неабходна генерыраваць, ствараць і прадаваць інавацыйныя прадукты. Дзяржава гатова звяртацца да прадстаўнікоў беларускага моладзі па прагрэсіўныя ідэі і новыя падыходы.

Прадстаўнікі Савета Рэспублікі сумесна з БРСМ будуць садзейнічаць і падтрымліваць ініцыятывы маладых людзей, каб іх праекты маглі пераходзіць ад тэарэтычнай распрацоўкі да рэальнага тавару, які можна было б рэалізаваць на ўнутраным або сусветным рынку. Акрамя таго, разглядаецца магчымасць прыцягнення спецыялістаў з рэальнага сектара эканомікі, каб тыя, у сваю чаргу, актыўна працавалі з маладымі прадпрымальнікамі і навукоўцамі і дапамагалі давесці праекты да камерцыйнага поспеху.

Падчас фарсайт-дыскусіі з пераможцамі першага Міжнароднага маладзёжнага форуму навукі і інавацый краін БРІКС і ЕАЭС і прадстаўнікамі Савета маладых прадпрымальнікаў, старшыня Савета Рэспублікі адзначыў, што за гады суверэнітэту наша краіна дасягнула дастаткова сур'ёзных вынікаў у навуцы і навукова-тэхнічных распрацоўках.

«Нам ёсць чым ганарыцца. Краіна валодае вялікім інтэлектуальным і вытворчым патэнцыялам. Гэта багацце нашай нацыі. Дастаткова сказаць, што каля 30% эканомікі складае апрацоўчая прамысловасць. Гэта значыць, Беларусь — індустрыяльна развітая краіна», — сказаў Міхаіл Мясніковіч.

Ён таксама падкрэсліў, што апрацоўчая прамысловасць — гэта адначасова і донар, і рэцыпіент навукова-тэхнічнай і інавацыйнай прадукцыі. Сёння ў Беларусі шмат навуковых школ, вядомых у свеце, а на вынікі беларускіх навукоўцаў спасылваюцца вядучыя спецыялісты сучаснасці ў сваіх працах. Можна з упэўненасцю сказаць, што краіна адносіцца да ліку дзяржаў з высокім узроўнем навукова-тэхнічнага патэнцыялу. Па інфармацыі Інстытута Сусветнага банка, па індэксе ведаў з 146 дзяржаў за апошнія тры гады Беларусь паднялася з 52-га на 45-е месца.

«Акрамя таго, мы лічым, што сёння ёсць усе падставы, каб дасягнуць больш высокіх вынікаў», — адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

Па індэксе эканомікі ведаў (наяўнасць у краіне умоў для эфектыўнага выкарыстання навуковых ведаў) за гэты ж перыяд краіна ў рэйтынгу перабралася з 73-й на 59-ю пазіцыю. Старшыня Савета Рэспублікі выказаў думку, што прыярытэты ў навукова-тэхнічнай сферы павінны аддавацца развіццю ў галіне энергетыкі, прамысловай і аграрнай вытворчасці, авіябудавання, нана- і біятэхналогій, інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Таксама падчас сустрэчы прайшла прэзентацыя рэспубліканскага праекта «Маладзёжнае прадпрымальніцтва» і стэндвая прэзентацыя аўтарскіх праектаў удзельнікаў конкурсу «100 ідэй для Беларусі» ў сферы робата-тэхнікі, інфармацыйных тэхналогій, лёгкай прамысловасці і этнакультурных традыцый.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

■ Перспектыва

Стаўка на прадпрымальніцтва

Сёння дзяржава робіць стаўку на малы і сярэдні бізнес. Нягледзячы на ўсе праблемы ў сусветнай эканоміцы, гэты сектар не губляе сваіх пазіцый. Такое ўстойлівае становішча прадстаўнікі бізнесу маглі заняць у выніку сумеснай працы з дзяржавай.

Па словах намесніка дырэктара дэпартаменту па прадпрымальніцтве Пятра АРУШАНЬЯНЦА, дзякуючы Дырэктыве №4 «Аб развіцці прадпрымальніцкай ініцыятывы і стымуляванні дзелавой актыўнасці» за апошнія пяць гадоў прыняты 193 заканадаўчыя акты, якія лібэралізавалі і ўдасканалілі прадпрымальніцкую дзейнасць.

Пазітыўныя змены закранулі розныя пытанні спрашчэння і рэгулявання цэнаўтварэння, кантрольна-нагляднай дзейнасці. Скарочана амаль удвая колькасць адміністра-

цыйных працэдур, а тыя, што засталіся, — уніфікаваныя і спрошчаныя. У галіне ліцэнзавання перыяд падрыхтоўкі дакументацыі скараціўся з 25 да 12 дзён. За апошнія пяць гадоў адбыліся глабальныя змены па ўсіх напрамках. Ужо цяпер Міністэрства эканомікі выступіла з ініцыятывай абнаўлення палажэнняў Дырэктывы №4. Дакумент яшчэ падчас сваёй падрыхтоўкі шырока абмяркоўваўся з дзелавой супольнасцю, прадстаўнікі якой уносілі свае карэктывы.

Напрыклад, сёння існуе праблема выкупу арандатарамі дзяржаўнай маёмасці, у якую яны доўгі час інвеставалі свае сродкі. Існуе правіла, згодна з якім прадпрымальнік мае прыярытэтнае права выкупу дзяржаўнай уласнасці, калі ён арандуе яе звыш трох гадоў. У краіне таксама спрасціліся многія працэдурныя пытанні, якія цяпер можна вырашаць у электронным выглядзе і эканоміць на гэтым час. Апты-

мізавалі і падаткаабкладанне. Па словах Пятра Арушаньянца, зараз дзейнічае мараторый на змяненне падатковых ставак і ўвядзенне новых падаткаў, а адміністраванне дзякуючы дэпартаменту па прадпрымальніцтве максімальна спрашчаецца і пераходзіць у электронную форму.

За апошнія пяць гадоў бізнес-клімат паляпшаўся не толькі ў буйных гарадах, але і на перыферыі краіны. Асноўным крокам тут стала выданне Дэкрэта №6 «Аб стымуляванні прадпрымальніцкай дзейнасці на тэрыторыі сярэдніх, малых гарадскіх паселішчаў, сельскай мясцовасці».

«Прымяненне гэтага дакумента мела адчувальны эффект. За 2,5 года колькасць суб'ектаў гаспадарання ў малых гарадах вырасла на 38%. Для параўнання: у буйных гарадах гэтая лічба склала толькі 1,5%. У сельскай мясцовасці стварыліся ўнікальныя прывабныя ўмо-

вы. Прычым гэта датычыцца не толькі гандлю, які сёння хоць і скарачаецца, аднак па-ранейшаму займае найбольшую долю — каля 39%. Папулярна сёння весці бізнес становіцца і ў сектары прамысловай вытворчасці», — падкрэсліў Пётр Арушаньянц.

Актывізацыя дзелавой ініцыятывы адбываецца і за кошт дзяржаўных субсідый. Банк развіцця з 2014 года пачаў рэалізоўваць праграму для малога і сярэдняга бізнесу. Яе асаблівасць заключаецца ў тым, што субсідаванне накіроўваецца ў вытворчасць і носіць доўгатэрміновы характар. За ўвесь перыяд існавання гэтай праграмы ўжо прафінансавана 226 інвестыцыйных праектаў. Сярэдні кошт аднаго такога праекта складае прыкладна 1,5 млрд рублёў.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

• На думку дэпутата

З кожным годам дзяржава ўсё больш зацікаўлена ў развіцці прыватнага сектара эканомікі. Дэпутат Валерыі БАРАДЗЕНЯ, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах, упэўнены: гэтая сфера ў нашай краіне надзвычай перспектыўная.

— У нас ёсць вельмі вялікі патэнцыял росту якраз у развіцці малога і сярэдняга бізнесу, — гаворыць дэпутат. Сёння трэба рабіць усё, каб развіваць прадпрымальніцкія здольнасці ў грамадзян. У той жа час перад тым, як пачаць свой бізнес, чалавек павінен ведаць, што рабіць усё трэба ў законным рэчышчы, выконваць пэўныя правілы.

— Якім чынам дзяржава можа дапамагчы прыватнікам?

— У нас ужо сёння існуе сістэма падтрымкі. Некалькі гадоў на сходах Нацыянальнай платформы вядзення бізнесу заўважалася, што дзяржава звяртае ўвагу на тую пытанні, якія ставяцца бізнесам. Але і рухаемся мы настолькі хутка, наколькі нам дазваляюць гэта прадпрымальніцкія

здольнасці, жаданне людзей самім адказваць за сябе, самім будаваць сваю будучыню, рызыкаваць сваёй маёмасцю.

Расстаўленыя ў перадвыбарнай Праграме Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі прыярытэты вельмі прывільныя. Як бы там ні было, у рыначнай эканоміцы, паколькі мы ўжо пачалі яе будаваць, дзяржава ў меншай ступені адказвае за чалавека, за яго поспехі. За сваю будучыню адказвае сам чалавек.

Як жа можа дапамагчы дзяржава бізнесу? Праблема №1 сёння — гэта стаўкі арэнды. Калі пачынаеш нейкі бізнес, то далёкі не ўсё можна рэалізаваць за ўласнай кватэры.

Прамая фінансавая падтрымка таксама магчыма. Думаю, такая падтрымка павінна выдзяляцца без залежнасці ад формаў уласнасці, на падставе конкурсаў праектаў. Можна яшчэ ўключаць прадпрыемствы малога і сярэдняга бізнесу ў нейкія кааперацыйныя ланцужкі. Не заўсёды добра, калі ў такім ланцужку толькі буйныя прадпрыемствы. Часам дробныя фірмы выконваюць заказ больш эфектыўна і больш танна.

Застаецца актуальным пытанне стартавага капіталу. Тыя задачы, якія ставіць

перад сабой урад — макразэканамічная стабілізацыя, зніжэнне інфляцыі — вельмі своечасовыя, гэта павінна прывесці да таго, што чалавеку стане прасцей і цікавей пачынаць свой бізнес. Гэта самая істотная падтрымка з боку дзяржавы прыватнікам.

Увогуле, развіццё малога і сярэдняга бізнесу — удзел моладзі. Маладыя людзі павінны быць актыўнымі, яны павінны бачыць, што дзяржава ўсяляк падтрымлівае развіццё іх справы. Колькі б мы ні абмяркоўвалі падатковую сістэму, адміністратыўную, у аснове любога бізнесу заўсёды ляжыць паспяховая ідэя — запатрабаваная грамадствам, за якую людзі згодны заплаціць.

— Ці чакаюцца нейкія заканадаўчыя змены ў набліжэйшыя гады, якія б закралі працу малых і сярэдніх прадпрыемстваў?

— Самае вялікае, што мы можам зрабіць у заканадаўстве, і гэта было адзначана на нядаўняй нарадзе ў Прэзідэнта, — гэта... як мага менш яго чапаць. Бізнес цікавіць не столькі сам узровень заканадаўства, колькі яго стабільнасць.

Надзевя ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Блізкая ўлада

Дапамога і разуменне побач

Дзякуючы «прамым лініям» людзі ўбачылі, што мясцовая ўлада працуе для іх

Калі падчас першай суботняй тэлефоннай «прамой лініі» 17 студзеня сёлетняга года аператары зафіксавалі 1240 спроб дазваніцца ў гродзенскі аблвыканкам, то падчас апошняй, 31 кастрычніка, іх было толькі 93. З чым звязана скарачэнне колькасці зваротаў? З гэтым пытаннем карэспандэнт «Звязды» звярнуўся да начальніка аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Гродзенскага аблвыканкама Кацярыны ФЕДАСЕНКІ.

— Хтосьці са скептыкаў можа падумаць, што людзі, маўляў, кінулі тэлефанаваць, бо нічога не вырашаецца. Але на самай справе прычына змяншэння зваротаў (я прысутнічаю практычна на ўсіх «прамых лініях») іншая. Пэўна, многія «бялячкі», якія тычыліся праблем у тых ці іншых населеных пунктах, вырашаюцца. І таму зараз значна менш пытанняў, дзе патрабуюцца ўмяшанне абласной улады. Безумоўна, любое пытанне, з якім чалавек звярнуўся ў орган улады, нельга лічыць малаважным. Але, разам з тым, звароты па сваёй сутнасці зараз не такія вострыя, як падчас першых «прамых ліній».

— **Чалавек патэлефанаваў на «прамую лінію». І што далей?**
— Многія звароты патрабуюць не столькі прыняцця мер, колькі прафесійных кансультацый. Таму падчас «прамых ліній» у аблвыканкаме працуюць не толькі аператары шматканальнага тэлефона, але і спецыялісты шэрагу службаў і ведамстваў. Яны растлумачваюць работнікі аблвыканкама. Пасля чаго даюцца адпаведныя даручэнні тым ці іншым структурам улады, узяцця пытанні бяруцца на кантроль і вырашаюцца згодна з заканадаўствам. Напрыклад, па выніках адной з апошніх «прамых ліній» на кантроль узялі пытанне наконт своечасовых разлікаў за яблыкі, здадзеныя на кансервавы завод. Да яго вырашэння падключылі адпаведную абласную структуру. Хочацца адзначыць, што людзі не толькі скардзяцца, але і выказваюць падзяку за вырашэнне тых ці іншых пытанняў — і па тэлефоне, і пісьмова. Дзякуючы за дапамогу, праяўленую чуласць работнікам і аблвыканкама, і свайго раёна.

— **Але ж зразумела, што не па ўсіх зваротах, асабліва звязаных з фінансавымі затратамі, рэальна адразу ж прыняць меры...**
— Аднак у любым выпадку людзі павінны атрымаць канкрэтны адказ. Пры гэтым можна і папярэдзіць многія звароты дзякуючы інфармаванню людзей, напрыклад па пытаннях рамонту жылых дамоў. На Гродзеншчыне ўжо стала нормай, што адпаведныя спісы чарговасці друкуюцца ў мясцовых СМІ. Гэта дапамагае папярэдзіць званкі ў органы улады, хаця, разам з тым, застаюцца пытанні, звязаныя з якасцю рамонтных работ, добраўпарадкаваннем дваровых тэрыторый.

Дарэчы, менталітэт нашых заяўнікаў часта наступны: маўляў, патэлефаную «наверх» — і ўсё хутчэйка вырашыцца. І станоўчы момант «прамых ліній» мне бачыцца ў тым, што многія людзі нарэшце зразумелі: у іх ёсць мясцовыя органы улады, куды трэба звяртацца. І толькі калі там не прымаюць мер, варта тэлефанаваць ці пісаць у вышэйшыя інстанцыі.

А для органаў улады «прамыя лініі» важныя ў першую чаргу тым, што яны дазваляюць быць на пастаяннай сувязі з грамадзянамі, бачыць існуючыя праблемы і іх вырашаць.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@vviazda.by

ІНВЕСТИЦЫІ Ў ЗДAROЎЕ

За апошняе дзесяцігоддзе ахова здароўя Брэстчыны выйшла на новы, сучасны ўзровень дзякуючы вялікім інвестыцыям. Большасць медыцынскіх аб'ектаў набылі новае абсталяванне, якое ставілі ў адрамантаваныя і рэканструяваныя карпусы. Толькі за апошнія тры гады на будаўніцтва і абнаўленне названых аб'ектаў было затрачана амаль 819 мільярдаў рублёў. Напрыклад, летась уведзена ў строй дзіцячая паліклініка №1 і абласны перынатальны цэнтр у Брэсце. У абласным радзільным доме пачало працаваць аддзяленне для нованароджаных дзяцей з перынатальнай паталогіяй.

Медыцыну рэгіёна сёння цяжка ўявіць без яе флагамана — абласной бальніцы. За апошнюю пяцігодку ў ёй праведзены рэканструкцыя і мадэрнізацыя карпусоў «А» і «Б», адкрыты шэраг новых аддзяленняў, а старыя перааснашчаны на ўзроўні сусветных стандартаў. Крыху раней рэканструкцыю перажылі аперацыйны блок з аддзяленнем рэанімацыі і анестэзіялогіі. Вялікія капіталаўкладанні паспрыялі адкрыццю ў абласной бальніцы такіх высокатэхналагічных аддзяленняў, як кардыяхірургія і трансплантацыі. Цяпер у кардыяхірургічным аддзяленні за год выконваецца да тысячы аперацый на сэрцы, чвэрць з іх праводзяць на адкрытым сэрцы. Гэта азначае, што для пацыентаў з рэгіёна дапамога стала больш даступнай.

У пачатку гэтага года ўступіў у строй новы корпус абласнога анкалагічнага дыспансера. А цягам года названая ўстанова атрымала некалькі суперсучасных апаратаў для дыягностыкі і лячэння. Многія мільярды рублёў затрачаны на перааснашчэнне і мадэрнізацыю бальніцы Пінска, Баранавіч, амаль усіх раённых цэнтраў. Падыходзіць да завяршэння рэканструкцыя абласной інфекцыйнай бальніцы, толькі што ўступіла ў строй абноўленае гінекалагічнае аддзяленне Баранавіцкага радзільнага дома, чакаецца адкрыццё спальнага корпуса абласнога цэнтра медыцынскай рэабілітацыі для дзяцей з псіханеўралагічнымі захворваннямі.

Паспяхова вядзецца мадэрнізацыя ў цэнтральнай гарадской бальніцы. Гэтым летам там значна абноўлена дыягнастычнае абсталяванне.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@vviazda.by

■ Сацыяльны клопат

САНАТОРЫЙ... З ДАСТАЎКАЙ НА ДОМ

Штогод у краіне з'яўляюцца новыя формы сацпаслуг

«Санаторый на даму» — гэта пакуль яшчэ новая форма работы з адзінокімі састарэлымі людзьмі і адзінокімі інвалідамі ў нашых сацыяльных службаў, але яна актыўна развіваецца. Галоўная яе мэта — падоўжыць і палепшыць жыццё пажылым.

ЗАВАРЫЦЬ ФІТАГАРБАТУ, ПАГАВАРЫЦЬ ПА ДУШАХ...

— Мы пачалі практыкаваць санаторый на даму з кастрычніка мінулага года, — гаворыць дырэктар тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Ушацкага раёна Алеся ХВАШЧЭУСКАЯ. — Да адзіночкі пенсіянераў выязджаюць сацыяльны работнік і тэрапеўт (фельчара замест доктара пасылаем толькі ў самыя аддаленыя вёскі). Калі ёсць такі запыт, да сапработніка і медыка могуць далучыцца псіхолаг, а таксама юрыст. Медык абследую пажылога чалавека і складае карту прызначэнняў. І ўжо на падставе гэтага да пенсіянера прыходзяць валанцёры і праводзяць усе патрэбныя працэдур. На працягу 14 дзён заварваюцца фітагарбаты, арганізуецца рэкамендаванае доктарам дыетычнае харчаванне, ароматэрапія, праводзіцца масаж... Часам медыкі вучаць саміх пажылых людзей прыёмам самамасажу, каб аблегчыць боль у суставах, напрыклад.

«Узаемадапамога, дабрыня і міласэрнасць — гэта тое, што заўсёды вызначала нашых людзей. Дапамога хворым і слабым, абарона дзяцей і клопат аб пажылых спадкуе лічыліся ў нас святой, богаўгоднай справай. Гэтыя векавыя маральныя каштоўнасці мы паклалі ў аснову беларускай сацыяльнай дзяржавы — дзяржавы для народа». (З перадавыбарнай праграмы Аляксандра Лукашэнкі.)

Праводзім мы і музыкатэрапію — ладзім жывыя міні-канцэрты, з якімі выступаюць таксама валанцёры. Станцаваць кадрылю, праспяваць песні ваченных гадоў ці задзішуныя беларускія народныя — у праграме ўсё тое, што любяць нашы бабулі і дзядулі, якія з велізарным задавальненнем слухаюць і падпяваюць.

Алеся Хвашчэўская не ўтойвае, што старым адзінокім людзям вельмі не хапае зносін. «У асноўным ім патрэбны проста суразмоўцы, — гаворыць яна. — Пагаварыць па душах, выслухаць іх расказы...».

Спецыялісты адзначаюць, што падобныя санаторыі на даму арганізаваны ўжо ў Віцебскай, Мінскай, Магілёўскай, Гродзенскай абласцях.

А ў Вілейскім тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, акрамя «санаторыя на даму» і іншых інавацыйных праектаў, рэалізуецца і праект «Сацыяльная дача», у рамках якога спецыялісты цэнтра арганізуюць адпачынак пажылых грамадзян і інвалідаў у летні перыяд у вёсцы — на базе дома сезоннага пражывання. Мэтай яго спецыялісты бачаць у першую чаргу таксама пераадоленне сацыяльнай ізаляцыі і пашырэнне сацыяльных сувязяў пажылых людзей і інвалідаў.

■ Добрая навіна

«АСЕННІЯ ЗАПЛЫВЫ» Ў АБНОЎЛЕНЫМ БАСЕЙНЕ

Традыцыйныя спаборніцтвы «Асеннія заплывы» адбыліся ў Клецку, што на Міншчыне. Знамянальна, што яны прайшлі ў капітальна адрамантаваным басейне фізкультурна-аздараўленчага цэнтра.

На прывядзенне басейна ў бездакорны стан затрачана больш як 1,3 млрд рублёў. Большасць сродкаў выдаткавана з абласнога бюджэту. На аб'екце заменена каналізацыйная сістэма, дзверы, плітка, столь, а таксама добраўпарадкаваны санітарныя вузлы і душавыя пакоі, адрамантаваны гар-

Фота Надзеі БУЖАН.

Па стане на 1 кастрычніка гэтага года на ўліку ў тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва стаялі 1 809 985 чалавек. Для параўнання: у студзені 2014 года на ўліку ў ТЦСАН стаялі 1,7 млн чалавек.

КАЛІ ТРЭБА, ПРЫЕДЗЕ МАБІЛЬНАЯ БРЫГАДА САЦАБСЛУГОЎВАННЯ

Увогуле, у Мінпрацы і сацабароны адзначаюць, што на 1 кастрычніка гэтага года ў нашай краіне абслугоўваюцца на даму 87 641 пажылы чалавек. Штогод тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва абследуюць умовы пражывання адзіночкіх грамадзян і высвятляюць, якія яны маюць патрэбы. Можа, трэба дапамагчы нешта адрамантаваць, пераклеіць шпалеры...

Як правіла, самымі запатрабаванымі ў нашых адзіночкіх пажылых людзей і тых, хто адзінока пражывае, з'яўляюцца сацыяльна-бытавыя паслугі — дастаўка тавараў, лекаў, прыборка, добраўпарадкаванне прысядзібнага ўчастка, расчыстка снегу і інш. Яны прадастаўляюцца па нізкіх цэнах або наогул бясплатна. Акрамя гэтага, у кожным раёне распрацоўваецца свой дадатковы пералік паслуг, якія прапаноўваюцца ўжо па больш высокім тарыфе. Звычайна ў іх лік уваходзіць колка дроў, рамонт плота, прысядзібных пабудов, паслугі сацыяльнай цырульні, пральні і інш.

Для большай зручнасці ў сельскай мясцовасці апошнім часам адчыня-

• Карысна ведаць

Які парадак залічэння на сацыяльнае абслугоўванне на даму?

Для залічэння на сацыяльнае абслугоўванне на даму неабходна пісьмова звярнуцца ў тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва па месцы фактычнага пражывання. Пры гэтым варта прад'явіць дакумент, які сведчыць асобу; дакумент устаноўленага ўзору аб праве на льготы; медыцынскую даведку аб стане здароўя.

Работнікі цэнтра на працягу трох рабочых дзён з дня звароту правядуць абследаванне матэрыяльна-бытавога становішча пажылога чалавека і складуць акт гэтага абследавання. Таксама яны запытаюць у дзяржорганаў і іншых арганізацый звесткі аб памеры атрыманай пенсіі за месяц, папярэдні месяцу звароту; даведку аб месцы жыхарства і складзе сям'і; звесткі аб тым, што пажылога чалавека, які звярнуўся па аказанне сацыяльных паслуг, не даглядае асоба, якая атрымлівае дапамогу па доглядзе інваліда 1 групы або асобы, якая дасягнула 80-гадовага ўзросту.

Рашэнне аб заключэнні дагавора аказання сацыяльных паслуг прымаецца на працягу пяці рабочых дзён пасля атрымання гэтых звестак.

Сёлета 548 беларусаў перасягнулі 100-гадовую мяжу.

юцца сацыяльныя пункты — філіялы цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання. На 1 кастрычніка гэтага года, па звестках Мінпрацы і сацыяльнай абароны, у нашай краіне налічвалася 1123 такія філіялы. Вяскоўцаў наведваюць і мабільныя брыгады сацабслугоўвання, у склад якіх могуць уваходзіць псіхолагі і юрысты.

У розных рэгіёнах краіны дзейнічаюць «дамы зімоўкі». Гэта калі двое ці трое суседзяў аб'ядноўваюцца на зіму і жывуць у адным доме, дзе іх наведвае сацыяльны работнік. Ёсць і «дамы самастойнага пражывання» — гэта калі жылы дом у вёсцы, які пусте, прыводзіцца ў жылы стан і ў яго засяляюцца непрацаздольныя людзі, што не маюць жылля або апынуліся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Патранат ажыццяўляе ўсё той жа тэрытарыяльны цэнтр, сельвыканкам. Ёсць яшчэ прыёмная, гасцявая і патранатная сем'і, пра якія мы нямала пісалі. Ствараюцца і дамы самастойнага сумеснага знаходжання.

Святлана БУСЬКО. busko@vviazda.by

Сёлета ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны Беларусі пачала дзейнічаць інфалінія, якая даступна на тэрыторыі ўсёй краіны. Для таго, каб атрымаць даведачную інфармацыю і кансультацыі спецыялістаў міністэрства, трэба тэлефанаваць па нумары 8-(017)-309-9-309 з 9.00 да 10.30 у будныя дні.

Дзеля таго, каб культурнае жыццё ва ўсіх яго праявах было ўласціва не толькі сталіцы, але актывізавалася ў іншых гарадах краіны, у пэўны момант Міністэрствам культуры было вырашана распачаць акцыю па штогадовым наданні аднаму з беларускіх гарадоў статусу культурнай сталіцы.

21 студзеня 2010 года гонар называцца культурнай сталіцай атрымаў багаты на сваю гісторыю горад на Дзвіне Полацк. Ён змяніў на гэтым пасту Віцебск, які да тых часоў насіў гэтае званне. На працягу года горад з адпаведным статусам прымае ў сябе прафесійныя калектывы, арганізуе культурныя мерапрыемствы, робіць ухіл на развіццё мастацтва і прыцягненне публікі да праграм, якія прапануюцца, — і ва ўсім гэтым дэманструе сваю самабытнасць, унікальнасць, выключнасць.

Пасля надання Полацку статусу культурнай сталіцы акцыя, што вызначае чарговага носьбіта гэтага звання, праходзіць штогод. Гарады Гомель, Нясвіж, Магілёў, Гродна і Брэст у храналагічным парадку ўжо становіліся цэнтрамі культурнага жыцця.

Культурная сталіца гэтага года — горад Брэст — стаў пераемнікам праекта як месца, дзе знаходзіцца сімвал мужнасці падчас Вялікай Айчыннай вайны — Брэсцкая крэпасць, а гэта было важна адзначыць у год святкавання 70-годдзя Перамогі.

Сёлета на калегіі Міністэрства культуры рашэнне па чарговым выбранніку вэгалася паміж Слуцкам і Маладзечна, у выніку цэнтрам культурнага жыцця краіны налета стане радзіма фестывалю беларускай песні і паэзіі.

І НАВАТ ТРАЛЕЙБУС СТАЎ ПАЭТЫЧНЫМ

Гэты год стаў для Брэста асаблівым, горад над Бугам жыве ў статусе культурнай сталіцы краіны. Яшчэ ў студзені ў інтэрнэце з’явіўся сайт пад назвай «Брэст — культурная сталіца Беларусі» і, што цікава, адразу набраў папулярнасць. Для 300-тысячнага горада 800 праглядаў за дзень тэматычнага партала, згадзіцца, — паказчык вельмі нядрэнны. З адным з адміністратараў сайта, дырэктарам Брэсцкай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы, дэпутатам абласнога Савета Святланай СЯМАШКАЙ (на фота) мы згадваем некаторыя знакавыя падзеі гэтага года.

— На пачатку студзеня, на закрыцці міжнароднага фестывалю класічнай музыкі «Студзеньскія музычныя вечары», старшыня гарвыканкама Аляксандр Рагачук атрымаў сімвалічныя знакі, якія сталі пацверджаннем статусу горада як культурнай сталіцы. Вось гэтыя мерапрыемствы, а таксама іншыя, накіраваныя на конкурс юных піяністаў, сталі першымі паведамленнямі новага сайта, які стварыла гарадская бібліятэка імя А.С. Пушкіна. Мы паставілі задачу акумуляваць на сваім электронным рэсурсе ўсе асноўныя падзеі культурнага напрамку. Кажу «асноўныя», бо паведаміць пра ўсе альбо большасць немагчыма, іх праходзіць вялікае мноства. А вось на асноўных мы заставляем увагу сваіх наведвальнікаў. Стараемся даваць не толькі інфармацыю, але і падмацоўваць яе добрай ілюстрацыяй. І людзі цікавяцца, пакідаюць свае водгукі, каментарыі, часам з канструктыўнымі ідэямі або прапановамі, — расказвае Святлана Мікалаеўна. — Адметнасцю нашага сайта, у пэўным сэнсе яго слаўтасцю стаў блог, які вядзе кіраўнік нашага горада Аляксандр Рагачук. На сваёй старонцы мэр разважае пра культуру ў цэлым: музыку, літаратуру, тэатры, музеі, а таксама пра культурнае развіццё гарадоў і народаў у гістарычным кантэксце; яшчэ пра культуру як неад’емную частку чалавечых

адносін, пра культуру як выхаванасць кожнага індывідуума.

У сваіх допісах Аляксандр Рагачук выказвае стаўленне да гарадскіх падзей і мерапрыемстваў, а таксама да людзей, якія вызначыліся на ніве культуры ці ў іншых галінах гарадскога жыцця. І гэта важна. Сёння далёка не кожны кіраўнік такога рангу кантактуе з гараджанамі ў сацыяльных сетках. Тым больш па пытаннях культуры.

А падзей — цікавых, змястоўных, павучальных, відовішчых — за гэты год было столькі, што пра ўсе не раскажаш, а вылучыць галоўныя з іх не так і проста. Ну, напрыклад, адкрыццё гістарычнага тралейбуса. Ён і цяпер ходзіць па гарадскіх маршрутах, я часам пад’язджаю на ім некалькі прыпынкаў. І хоць ужо добра ведаю тэкст, які гучыць падчас руху, але мне цікава зноў і зноў разглядаць інфармацыйныя стэнды з датамі і апісаннем асноўных падзей амаль 1000-гадовай гісторыі Брэста. Заўважаю, што іншыя пасажыры таксама чытаюць.

Не менш змястоўным аказаўся праект нашай бібліятэкі «Рыфмы Перамогі», які яшчэ называлі «паэтычны тралейбус». Вы здагадаліся, напэўна: у тралейбусе гучалі вершы. Ва ўмовах студыі мы запісалі творы пра вайну. Іх чыталі вядомыя ў горадзе людзі. І хоць чыталіся некалькі сталі непрафесіяналы, у дэкламацыю ваеннай пазіі яны, несумненна, уклалі душу. Напрыклад, кіраўнік паштовага ведамства Валянціна

Пух выбрала верш «Мой дзед не вярнуўся з вайны» невыпадкава: яе родны дзед загінуў на фронце. Таму і выкананне стала такім пранікнёным.

Сёння далёка не кожны кіраўнік такога рангу кантактуе з гараджанамі ў сацыяльных сетках. Тым больш па пытаннях культуры.

Запомніўся незвычайнасцю сцэнарыя, мноствам падзей сёлетні Дзень горада. На свяце аддалі даніну гісторыі: была выраблена сімвалічная манета ў гонар 350-годдзя Брэсцкага манетнага двара. Шмат эмоцый падарыў глядачам форум вулічных тэатраў. А яшчэ гэтым разам прайшоў карнавал, які пакінуў незабыўныя ўражанні. Казалі, што традыцыю карнавалаў у горадзе маюць намер працягнуць, было б вельмі добра.

І яшчэ вельмі хочацца спадзявацца, што гараджане зро-

бяць рэальныя крокі на шляху працягу традыцыі вяртання культурных каштоўнасцяў у Брэст. Як гэта важна, мы адчулі падчас імпрэзы ў Музеі гісторыі горада. Заўважу, наш Брэст мае багатую, але, на жаль, у многім трагічную гісторыю. І ад славутага некалі старадаўняга Берасця, з яго палацамі і храмамі, багатымі асабістымі бібліятэкамі, засталася вельмі мала. Па сутнасці, крупінкі. Таму, калі ў горад вяртаецца нешта з былых часоў, з’яўляецца духоўная повязь пакаленняў. Падобныя думкі мы казалі ўдзельнікі мерапрыемства, прысвечанага перадачы музею карцін ураджэнца Брэст-Літоўска, мастака Парыжскай школы Якава Балглея. Работы ў дар музею перадаў ганаровы консул Францыі ў Брэсце Леанід Стаецкі. Ён набыў іх, дарэчы, за свае грошы.

Наступны крок на гэтым шляху — набыццё поўнага асобніка Брэсцкай Бібліі. Гісторыя гэтай кнігі тоіць у сабе нямала загадак. Ёсць звесткі, што пасля смерці Мікалая Радзівіла Чорнага яго сын загадаў спаліць усе выданні Брэсцкай друкарні. Некаторыя фаліянты ўсё ж захаваліся, іх у свеце налічваецца некалькі дзясяткаў. Таму цалкам верагодна набыць кнігу ў аднаго з калекцыянераў.

Пра гэта, дарэчы, у сваім блогу піша старшыня гарвыканкама. Мэр заклікае ўсіх неабякавых гараджан прыняць удзел у фінансаванні праекта. Вяртанне на радзіму Брэсцкай Бібліі стане для ўсіх нас асаблівай, знакавай падзеяй. Бо менавіта ў духоўнай спадчыне хаваюцца карані таго, што можна назваць падмуркам зместу сённяшняй культурнай сталіцы. Знаходзячыся побач з такімі рырэтэмамі, можна ўсвядоміць, што ўсё на гэтым свеце праходзіць і толькі культурныя каштоўнасці застаюцца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

■ Падзея

На днях стала вядома, што Маладзечна выбрана культурнай сталіцай Беларусі 2016 года. Што значыць гэтая падзея для жыхароў горада і ў цэлым Міншчыны, да чаго абавязвае, што новага будзе прапанавана глядачу? Пра гэта і іншае расказалі першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінаблвыканкама Святлана БАРАНОК і дырэктар Палаца культуры г. Маладзечна, член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Святлана САРОКА.

УСЕ ДАРОГІ ВЯДУЦЬ У... СТАЛІЦУ

Святлана БАРАНОК:

— Мінская вобласць прадставіла на саісканне гэтага звання два гарады — Слуцк, які ў наступным годзе адзначае 900-годдзе, і Маладзечна, якое ўжо трэці раз хадайнічае аб яго прысваенні. Маладзечна, можна з упэўненасцю сказаць, з’яўляецца некаранаванай культурнай сталіцай Міншчыны. У горадзе працуюць установы культуры абласнога падпарадкавання: Мінскі абласны драматычны тэатр, абласны тэатр лялек «Батлейка», абласны краязнаўчы музей, Маладзечанскі дзяржаўны музычны каледж імя М.К. Агінскага. У раёне функцыянуюць філіялы дзяржаўных рэспубліканскіх музеяў: Янкі Купалы (вёска Яхімоўшчына і Вязынка), Максіма Багдановіча (вёска Ракуцёўшчына). Акрамя таго, архітэктура, інфраструктура Маладзечна найлепшым чынам спрыяе таму, каб ён стаў культурнай сталіцай Беларусі. Бясспрэчна, гэта — важная падзея ў жыцці вобласці. Мы разлічваем, што, акрамя тых мерапрыемстваў у сферы культуры, якія праводзяцца на Маладзечаншчыне, пачэснае званне надасць новы імпульс для творчых сувязяў, абменаў, гастроляў прафесійных калектываў. Думаю, што сумесныя праекты з Міністэрствам культуры дазваляць яшчэ больш

расшырыць межы культурнага супрацоўніцтва.

Святлана САРОКА:

— Кожны год на маладзечанскай зямлі рэалізуюцца значныя культурныя праекты. Не стане выключэннем і наступны. На працягу яго пройдзе цыкл мерапрыемстваў «Майстры мастацтваў — культурнай сталіцы Маладзечна»: канцэртныя праграмы вядучых творчых калектываў і выканаўцаў, выставачныя экспазіцыі вядомых мастакоў, спектаклі, сустрэчы з прызнанымі майстрамі мастацтваў Беларусі, краін блізкага і далёкага замежжа. Гэта дапаможа прадоўжыць і ўмацаваць творчыя сувязі з гарадамі-партнёрамі Маладзечаншчыны. Не кожны рэгіён можа пахваліцца такой колькасцю «братоў». А ў Маладзечанскага раёна ix 21 — з Расіі, Польшчы, Літвы, Украіны, Балгарыі.

Знаковым стане і правядзенне XVI Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі. Сёлета ён асаблівы — прысвечаны 75-годдзю з дня нараджэння народнага артыста СССР, усімі любімага песняра Уладзіміра Мулявіна.

На рахунку заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь сімфанічнага аркестра Маладзечанскага музычнага каледжа імя М.К. Агінскага і Маладзечанскага маладзёжнага народнага тэатра нямала творчых

праектаў: пастаноўкі опер, канцэртныя праграмы не толькі ў Беларусі, але і ў Францыі, Эстоніі, Польшчы, Літве. На працягу двух апошніх гадоў з поспехам прайшлі канцэрты ў межах сумеснага тэлевізійнага праекта музычнага каледжа, Палаца культуры і Белтэлерадыёкампаніі «Навагоднія вечары ў Маладзечне», «Маладзечна запрашае». У наступным годзе плануецца працяг гэтага цудоўнага пачынання: аматараў класічнай, джазавай, сучаснай музыкі чакаюць незабыўныя сустрэчы. У міжнародным творчым праекце «Маладзечанцы — роднаму гораду» прымуць удзел выпускнікі музычнага каледжа, а цяпер — вядучыя салісты оперных тэатраў свету. У межах форуму адбудуцца творчыя вечары вядомых землякоў: заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі кампазітара Алега Елісеенкава, паэтаў Леаніда Путьрскага і Кастуся Цыбульскага.

2016 год па традыцыі стане сталіцай танцавальнага дзейства — міжнароднага турніру па спартыўных балных танцах «Кубак Маладзечна», падчас якога выступяць найлепшыя танцавальныя пары больш як з 11 краін свету.

Асаблівая падзея для моладзі — фестываль творчых ініцыятыў «Час жыць!», які набыў ужо папулярнасць. Ён дазваляе не толькі выявіць таленты,

але і прыцягнуць сацыяльна неўладкаваных маладых людзей да актыўнага творчага жыцця і валанцёрскай дзейнасці.

Упершыню ў 2016-м адбудзецца творчы конкурс «Сімвал маладога пакалення», фестываль пясочнай анімацыі SandArt, таксама пройдзе ўручэнне штогадовай маладзёжнай прэміі «Рэспект года». Патрыятычнаму і маральнаму выхаванню будзе садзейнічаць маладзёжны праваслаўны бал «Грамніцы-2016», адкрыты конкурс харавых і вакальных калектываў духоўнай музыкі «Музыка душы май».

Не застаецца без увагі і старэйшае пакаленне. Фестываль «Звіні, наша песня, пераможным салютам», свята «Асенні настрой», адкрыты конкурс «Мы шукаем таленты» зборэ найлепшыя ветэранскія калектывы і выканаўцаў пажылога ўзросту.

Важная ўмова для нас — арганізацыя канцэртна-гастрольных праектаў. Глядачоў парадуюць міжнародны фестываль «Рок-каранацыя», канцэртныя праграмы вядучых выканаўцаў і калектываў беларускай і расійскай эстрады: Аляксандра Разэнбаума, Дзімітрыя Калдуна, Міхаіла Шуфурцінскага, Глеба Матвейчука і іншых.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

■ Асоба

АКРЫЛЕННЫ РАДЗІМАЙ І МУЗЫКАЙ

Рыгор Сарока — пра творчы пошук, славу тага земляка і месца кожнага ў жыцці

Дырэктара Маладзечанскага каледжа імя М.К. Агінскага Рыгора Сароку добра ведаюць не толькі ў Беларусі. Для яго адкрыты найлепшыя канцэртныя залы Еўропы, свету. Рыгор Сямёнавіч мог бы з'ехаць за мяжу. За гонар прыняць яго лічаць шмат якія краіны. Але, як прызнаўся сам маэстра, ён патрыёт сваёй краіны, аддана служыць роднай Маладзечанскай зямлі, Міншчыне. У яго нават думкі не ўзнікала пакінуць Бацькаўшчыну. Ён у штодзённым творчым пошуку, паспявае ўсё: кіраваць музычнай установай, маладзёжным музычным тэатрам, сімфанічным аркестрам, дабрачынным фондам «Леў», які дапамагае хворым дзецям, дабрачынным мясцовым фондам «Спадчына М.К. Агінскага». Знаёмыя, сябры жартуюць, што Рыгор Сямёнавіч бяжыць нават не наперадзе паравоза, а наперадзе самалёта.

— У музычным каледжы імя М.К. Агінскага, які вы ўзначальваеце, ужо больш як трыццаць гадоў паспяхова працуюць сімфанічны аркестр. Такого кшталту калектываў адзінаццаць у навучальных установах Беларусі. Што вас падштурхнула да яго стварэння?

— Перш чым яго стварыць, я прайшоў службу ў арміі, служыў у ракетных войсках ва Украіне, дзе кіраваў духавым аркестрам, пісаў для яго музыку. Пасля дэмабілізацыі прадоўжыў вучобу ў музычным каледжы, адкуль забралі на службу з другога курса. Спачатку я стварыў тут аркестр баяністаў, потым выкладчыцкі аркестр рускіх народных інструментаў, якім кіраваў 19 гадоў і які аб'ездзіў шмат еўрапейскіх краін. Але праз некаторы час адчуў, што перарос гэтую музыку. Так і прыйшоў да сімфанічнага аркестра, да вяршыні калектываўнага музыцыравання. Вышэй за яго няма, бо чалавецтва яшчэ нічога лепшага не прыдумала. Гэта калектыв, якому пад сілу ўсё. Джаз, класіка, сімфонія, песня, акампанемент, опера — калі ласка. За 36 гадоў з дня заснавання аркестра толькі ў адной Беларускай дзяржаўнай філармоніі адбылося каля 30 маіх канцэртаў. Шмат выступалі ў вялікіх канцэртных залах Эстоніі, Літвы, Польшчы, Расіі, Галандыі, Францыі, Германіі, Чэхіі і іншых.

Дзякуючы сімфанічнаму аркестру, я здзейсніў яшчэ адну сваю мару — маладзёжны музычны тэатр, які «замахнуўся» на пастаноўку оперных спектакляў. Падкрэслію, гэта не студэнцкія капуснікі, а паўнаважаны оперныя спектаклі з неверагоднымі дэкарацыямі, гі-

тарычнымі касцюмамі: «Іаланта», «Яўген Анегін» П. Чайкоўскага, «Травіята» Дж. Вердзі, «Кармэн» Ж. Бізе і іншых.

У дзяцінстве я мог слухаць оперы бясконца. На той час беларускае радыё было для мяне сапраўднай крыніцай, адкуль пастаянна гучалі тэатральныя пастаноўкі, класічная музыка.

— Вам належыць ідэя стварэння опернага спектакля «Міхал Клеафас Агінскі. Невядомы партрэт» на беларускай мове, які з поспехам дэбютаваў у Маладзечне. І цяпер пачалося, так бы мовіць, яго трыумфальнае шэсце па гарадах Беларусі...

— Па маім заказе музыку напісаў кампазітар Алес Залётнеў. Аўтарам лібрэта і рэжысёрам-пастаноўшчыкам выступіў Сяргей Макараў. Над танцавальнай часткай працаваў Аляксандр Драгаміраў. Хормайстар — Вера Каханоўская. А галоўную ролю князя Міхала Агінскага выканаў наш выпускнік, а цяпер саліст фларэнтыйскага тэатра «Камунале» Уладзімір Александровіч. Гэтую оперу, дарэчы, было нялёгка ствараць, бо адсутнічаў літаратурны тэкст. Меліся толькі гістарычныя звесткі, але мастацкага твора не было. Усё нараджалася, так бы мовіць, у творчых пакутах. Але ў нас атрымалася добрая рэч. Гэтая опера некалькі разоў гучала ў Маладзечне, у Брэсце, запісана Беларускай тэлебачаннем і цяпер «пайшла»

па ўсёй Беларусі. Мы атрымліваем шмат водгукаў ад простых глядачоў. Вельмі станоўча ўспрынялі спектакль музычнае грамадства. Напрыклад, газета «Брэсцкі кур'ер» напісала, што такога маштабнага опернага відовішча горад над Бугам не бачыў сто гадоў. На 3 снежня нас запрасіў Віцебск, дзе опера прагучыць у найлепшай гарадской канцэртнай зале.

— Рыгор Сямёнавіч, вы шмат увагі надаеце творчасці Міхала Клеафаса Агінскага. Чаму менавіта да гэтай тэматыкі найчасцей звяртаецеся?

— Сапраўды, 20 гадоў свайго жыцця я прысвяціў Міхалу Клеафасу Агінскаму. Пачынаючы з прысваення музычнаму каледжу імя вялікага кампазітара, што ў тых часы было нялёгка здзейсніць. Потым была мемарыяльная дошка знакамітаму земляку ў Фларэнцыі на доме, дзе ён жыў, а таксама — на сценах музычнага каледжа ў Маладзечне, помнік у гонар знакамітага земляка. А цяпер вось і опера...

Агінскія многа зрабілі для Беларусі, Польшчы, Літвы і заслгоўваюць падзякі. Яны шмат пабудавалі на гэтых землях замкаў, храмаў. Напрыклад, вёска Лучаі на Віцебшчыне — які касцёл тут узведзены іх родам! Петрапаўлаўская царква ў Мінску — справа рук Агінскіх. У Залессі на Сморгоншчыне, у вёсцы Абарок, што ў нашым раёне, — таксама пакінулі свой след Агінскія. У прыватнасці, дзядзька Міхала будоваў тут драўляны касцёл Святога Роха, які, на жаль, не захаваўся. Да нядаўняга часу гэтае знакавае месца зарастала пустазеллем, было засмечаным. Дзякуючы валанцёрам мясцовага дабрачыннага фонду «Спадчына Міхала Клеафаса Агінскага», маладзечанскай уладзе, неабякавым людзям, тут наведзены парадак. Адрэстаўраваны склеп, дзе былі пахаваны прадстаўнікі сям'і Ходзькаў-Дадэркаў. Анёла на помніку зрабіў выкладчы нашлага каледжа Андрэй Гамолка.

Ва ўстанове створаны пакой Агінскага, дзе збіраюцца розныя матэрыялы, дакументы, прэзенты, што тычацца яго жыцця і творчасці, газеты, часопісы, артыкулы, дзе гаворыцца пра знакамітага кампазітара. Звычайна, людзі ведаюць толькі адзін паланэз Агінскага «Развітанне з Радзімай». Але ён напісаў іх 24. Наш калектыв аркеструе сем паланэзаў, менавіта тыя, што падыходзяць для сімфанічнага аркестра.

— Рыгор Сямёнавіч, многія ва-шы выпускнікі заявлялі суцэльную вядомасць, выступаюць у прэстыжных залах. Што, на ваш погляд, дало ім пугцёўку на вялікую сцэну?

— Так, нашы выпускнікі выступаюць па ўсім свеце. Асаблівую ролю

ў станаўленні іх адыграла опера. Возьмем, напрыклад, «Іаланту» — першую пастаўленую намі оперу. Саліст Павел Валужын спявае ў Вялікім тэатры ў Маскве, Анатоль Сіўко — у Вялікім тэатры оперы і балета Беларусі, прывёз першую прэмію з Германіі, другую прэмію — з Барселоны. Выдатны тэнор Андрэй Мацюшонак — студэнт Беларускай акадэміі музыкі, Уладзімір Дзмітрук выступае ў Метраполітан-опера ў Нью-Ёрку.

20 гадоў свайго жыцця я прысвяціў Міхалу Клеафасу Агінскаму. Пачынаючы з прысваення музычнаму каледжу імя вялікага кампазітара, што ў тых часы было нялёгка здзейсніць.

— Якія планы ў маэстра ў найбліжэйшай перспектыве?

— Напланавана пяць творчых вечароў з удзелам аднаго з «песняроў» — Анатоля Кашапаравы, тэатра Музычнай камедыі, рок-ансамбляў. Гэты праект ладзім разам з Сяргеем Любавіным і нашым сімфанічным аркестрам. У наступным годзе ў знакамітага саліста «Масканцэрта» Валянціна Сухадольца юбілей. Ён родам з Валожины, наш выпускнік. Таму мерапрыемствы, прысвечаныя яго творчасці, правядзем як на яго радзіме, так і ў Маладзечне, Мінску. Пасля — нас з аркестрам запрасілі выступіць у Санкт-Пецярбургу, Эстоніі, дзе на востраве Саарэмаа пройдзе арганны фестываль. Нядаўна мы выступілі ў канцэртнай зале «Эстонія» з салісткамі Метраполітан-опера Шэлі Джэксан і Цюрыхскага тэатра Дарай Савінай. І вельмі ўдала выканалі фінал сімфоніі сучаснага эстонскага кампазітара Торыма. Ён быў уражаны. І прапанаваў нам цалкам сыграць гэты твор на арганым фестывалі.

— Здзіўляе, як вы ўсё паспяваеце ў прафесійнай і грамадскай дзейнасці? Акрамя таго, мяркую, трэба надаць увагу сям'і, дзецям, унукам.

— Я чалавек актыўны, на гараскопе Стралец, устаю рана, раблю зарадку, іду пешшу на працу. Там гавару мала, коротка, канкрэтна

даю заданні, распараджэнні. Таму і паспяваю многае. Мая жонка стварыла дома такія шыкоўны фундамент, цёплую хатнюю атмасферу, якія спрыяюць паразуменню, творчасці. Таму час ёсць на ўсё: і спяваць, і кантактаваць, і выходзіць маладое пакаленне. У нас тры дачкі, чатыры ўнукі. Самаму маленькаму Яраславу яшчэ і месьца няма.

— І ўсё ж, Рыгор Сямёнавіч, што прывяло вас да музыкі? Адкуль такая пяшчота да яе, як да жывой істоты?

— У дзяцінстве я мог слухаць па радыё оперы бясконца. Пагадзіцеся, незвычайнае захапленне для вясковага хлопчыка. На той час беларускае радыё было для мяне сапраўднай крыніцай, адкуль пастаянна гучалі тэатральныя пастаноўкі, класічная музыка.

Мы жылі ў вёсцы Турэц-Баяры Маладзечанскага раёна, бацька працаваў на чыгунцы, дзе была вельмі добрая мастацкая самадзейнасць: танцавальны калектыв, хор, якім, дарэчы, кіраваў бацька нашага знакамітага земляка Алега Елісеенкава — Мікалай Георгіевіч. Я быў акампаніятарам у хоры, а мой тата — харыстам. Ён добра іграў на розных музычных інструментах: скрыпцы, мандаліне, гармоніку, купляў іх і для мяне. Вельмі хацеў, каб я быў музыкантам. І нашы жаданні супалі. І гэта, так бы мовіць, пападанне ў кропку на ўсё жыццё.

Дарэчы, мой тата быў выдатным краўцом. Яшчэ пры Польшчы закончыў школу краўцоў і, можна сказаць, адзяваў і мужчын, і жанчын з усёй ваколіцы. У яго нават заказваў уборы спявак Юрый Антонаў.

— Рыгор Сямёнавіч, вы Заслужаны дзеяч культуры, кавалер ордэна Францыска Скарыны, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Беларусі дзеячам культуры і мастацтва, «Ганаровы грамадзянін» Маладзечанскага раёна, «Чалавек года» Міншчыны. Што для вас значаць гэтыя ўзнагароды і званні? Якія з іх самыя дарагія?

— Усе ўзнагароды прыйшлі да мяне без маёй ініцыятывы, і я ўсімі імі даражу. Думаю, усе яны заслужаныя.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@vziazda.by

УП «Мінская волна»
220039, г. Мінск, вул. Чкалава, д. 5
Рэкламная служба: (017) 228-13-44
e-mail: reklama@mvlna.by
www.mvlna.by

радыё

97,4 FM - Мінск, Лагойск, Смалаявічы, Жодзіна
102,6 FM - Крупкі
104,2 FM - Барысаў
104,8 FM - Капыль, Стоўбцы, Нясвіж, Клецк, Баранавічы
105,3 FM - Салігорск, Слуцк, Любаві
105,5 FM - Беразіно, Уздзіна
105,6 FM - Старае Дарэ
107,4 FM - Віцебск, Валожына
102,4 FM - Мядзел
102,4 FM - Мядзел

там, дзе ты...

БНІП 690262894

1

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.25 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.45 Зона Х.
9.10, 22.15 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00, 20.00 Серыял «Добрае імя».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-6».
13.10 Дзень у вялікім горадзе.
14.00 Серыял «Зроблена ў СССР».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.55 Серыял «Зоя».
17.40 Беларуская часінка.
19.20, 0.05 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Буйным планам.
0.45 Дзень спорту.

2

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.05 Тэлебарометр.
9.05, 22.10 «Ароп і рэшка. На краі свету». Трэвел-шоу.
10.05, 16.20 Трылер «Зачыненая школа». Расія. 1-я серыя.
11.30, 23.55 Серыял «Косці».
12.25, 21.10 «Экстрасэнсы-дэ-тэктывы».
13.30, 19.05 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
15.30, 23.05 «Пін-код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.55 Серыял «Бафі — знішчальніца вампіраў».
22.00 Спортлато 6 з 49. КЕНА.
0.40 Серыял «У эфіры». 1-я серыя.

3

БЕЛАРУСЬ 3

7.10 «Дабраранак».
7.40 «Сусветная карцінная галерэя».
7.55, 11.20, 18.45, 0.00 «Калейдаскоп».
8.10 «Рахманья». Драма.
9.20 «Купала і Колас. Два яблыкі на адной галінцы». Дак. фільм.

ВТБ

ВТБ

6.00, 4.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
6.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.30, 16.00 «Турбаміксер».
8.30, 16.30 Серыял «Вароніны».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Анжаліка».
10.00, 14.00, 20.00 Серыял «Кухня 5».

НОВАЛІГІЯ

НАСТАЛЬГІЯ

11.00, 15.00, 19.00 Серыял «Лонданград».
12.00 Камедыя «Дзяўчына з Рыа».
17.00 «Ералаш».
17.30, 0.00 «Уральскія пельмені».
21.10 Камедыя «Вяселле па абмене».
23.00, 5.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 5.30 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «Зачараваныя».
3.00 «Рублёва—Бірулёва».
4.30 «Лаві момант».

КУЛЬТУРА

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 0.10 Навіны культуры.
10.15, 1.55 «Наглядальнік».
11.15 «Называй гэта забойствам». Маст. фільм.
12.30 «Сусветныя скарбы культуры».
12.50 «Пятае вымярэнне».
13.15 Урокі рускай. Чытанні. Сяргей Пускепаліс чытае апавед Сяргея Даўлатова «Прыстойны двухбортны касцюм».
13.40, 1.50 «Вітус Берынг». Дак. фільм.
13.50 «Расія маладая». Маст. фільм. 1-я серыя.
15.10, 20.45 «Живое слова».
15.50 «Страчаная магіла Ірада». Дак. фільм.

EUROSPORT

EUROSPORT

5.00, 3.30 Футбол. Кубак свету. (U-17.)
7.00, 9.15, 10.30, 14.15, 16.45, 19.0. 2.30 Футбол. MLS. Плей-оф.
12.00, 20.30 WATTS!
13.00 «Час скачак».

АНТ

АНТ

18.45, 23.35 PRO спорт. Навіны.
18.55 Спорт-кадр.
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Медвешчак».
21.40 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. 1/8 фіналу. Матч у адказ.
23.45 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыцц здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчінскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.05, 16.20 «Час пакажа».
16.50 «Давай пажэнімся!»
18.20 Серыял «Татавы дочки».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Кат».
22.50 Фантастыка «Я, робот».
1.00 Начныя навіны.

СТБ

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 Меладрама «Дзённік памяці».
10.40, 17.35 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!»
13.50 «Наша справа».
14.05 «Мае цудоўныя...»
14.55, 23.40 «Халасцякі». Серыял.
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
18.35 «Дакументальны праект»: «Вялікія тайны вады».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Тэрыторыя памылак».
21.50 «Глядзеццё усім!»
23.00 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым.

КОМЕДИЯ

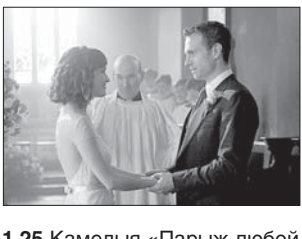
КАМЕДЫЯ

13.15 Футбол. Еўрагалы.
13.20 Футбол. MLS. Лепшыя моманты.
13.45 Футбол. Веліч футбола.
14.10 Футбол. Еўрагалы.
21.00 Баскетбол. Еўракубак. Галатасарай (Турцыя) — Ніжні Ноўгарад (Расія)
22.45 Бокс. Бой за званне чэмпіёна свету па версіі IBF. Буэнас-Айрэс. Эрнандэс (Куба) — Рамірэс (Аргенціна)
0.45 Акадэмія ГТ. Аўтаспорт.
1.00 Аўтаспорт. Формула Е. Малайзія.
1.30 Аўтаспорт. Серыя Blancpain sprint.

КОМЕДИЯ

КАМЕДЫЯ

6.00 Камедыя «Трайныя непрыемнасці».
7.35 Камедыя «Востраў Нім».
9.15, 17.40 Серыял «Татуля».
10.20 Камедыя «Канікулы строгага рэжыму».
12.25 Камедыя «Сурегнянь».
14.00, 14.50, 15.40, 1.00, 5.35 Скетчком «Паміж намі».
14.20, 15.10 «Камедыянты (шоу)».
16.00 Меладрама «Спатканне ўспляпу».
18.40 Камедыя «Сутэнёр».
20.20 Камедыя «Псіхі на волі».
22.00 Серыял «Пэт і Кэбедж». 1-2 серыі.
23.10 Меладрама «Даю год».

ТВ

ТВ

1.25 Камедыя «Парыж любой цаной».
3.00 Серыял «Маё вялікае армянскае вяселле».
4.00 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».

ТВ

ТВ

6.00 М/ф.
7.50 «Доктар І...»

МІР

МІР

23.20 «Аўтапанарама».
1.10 «Дакументальны праект»: «Рэінкарнацыя. Падарожжа душы».

МІР

МІР

6.00 «180 хвілін».
9.00 «Агульны інтарэс».
9.30, 1.00 Маст. фільм «Выправавальны тэрмін».
11.20 Маст. фільм «Шлях да сэрца мужчыны».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.20, 19.25 Серыял «Развод».
15.05, 2.50 «Справы сямейныя».
16.20, 4.45 «Іншы свет».
16.50, 5.15 «Зямля. Тэрыторыя загадак».
17.20 Серыял «Даішнікі».
21.10 Серыял «Школа выжывання ад адзінокай жанчыны з трыма дзецьмі ва ўмовах крызісу».
22.05 Маст. фільм «Масква — не Масква».
23.55 Галоўная тэма.
0.05 Ток-шоу «Слова за слова».
3.50 Маст. фільм «Маё каханне».

БЕЛАРУСЬ

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пакой смеху».
12.25, 23.55 «Рэзідэнт Марыя».
«Следчы эксперымент. Доказ на кончыках пальцаў».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Сямейны дэ-тэктыў».

8.20, 18.45, 1.30 «Гісторыя кахання». Серыял.
10.00, 4.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.50, 4.50 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.45 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.35 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.30, 17.50 «Тайны следства».
14.25, 5.35 «Простыя складанасці».
14.55 «Рокіно».
15.05, 3.20 «Нераскрытыя тайны».
16.00 «Мой герой».
16.50, 21.55 «Ганна Герман». Серыял.
20.55, 0.45 «1943». Серыял.
23.00 «Зорныя гісторыі».
23.55 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.

TV 1000

ТВ1000

6.00 Меладрама «Да цуду».
7.55 Драма «Абцяганне».
9.40 Драма «Паўночная краіна».
11.50 Драма «Самы блізкі сябар».
13.40 Драма «Нешта не так з Кевіна».
15.30 Драма «Лінкальн для адваката».
17.30 Трылер «Палонныя».
20.00 Драма «Дыяна: Гісторыя кахання».
22.00 Фантастыка «Галодныя гульні».
0.30 Камедыя «Як укарасці даямент».
2.10 Драма «Джобс: Імперыя спакусы».
4.30 Драма «Паўночная краіна».

РУССКОЕ КИНО

ТВ 1000

6.20 Трагікамедыя «Яно».
8.30 Дэзэктывы «Гатэль».
10.10 Драма «9 дзён і адна раніца».
11.50 Меладрама «Кароткія сустрэчы».
13.30 Драма «Гідраўліка».
15.20 Баявік «Сіндром шахматыста».
18.40 Драма «Чэмпіёны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

НТБ—БЕЛАРУСЬ

19.10, 20.55 Серыял «Земскі доктар».
22.00, 23.10 Серыял «Людміла Гурчанка».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

НТБ—БЕЛАРУСЬ

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Серыял «Адвакат».
7.10 «Новыя рускія сенсa-цыі».
8.05 «Раніца з Юліяй Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.20 Серыял «Ляснік».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.55 «Справа густу».
14.20 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтары».
16.20 Серыял «Ліцейны».
17.55 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
19.40 Серыял «Высокія стаўкі».
21.25 Серыял «Чума».
23.10 «Анатомія дня».
23.50 Серыял «Шаман».

8 КАНАЛ

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.40, 21.05, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.00 «Мультипарад».
7.30, 19.45 Серыял «Злачынная імперыя».
8.30, 18.30 Серыял «Мушкецёры».
9.25, 12.55, 13.50, 15.45, 16.20, 18.25, 19.25, 21.00 «Хатняя крама».
9.35 Дакументальны экран.
10.10 «Хобі+TV». Рэаліці-шоу «Свой фермер».
11.10 Камедыя «Дэжа Вю».
13.00 Серыял «Героі».
14.10 Серыял «Лавізна».
16.30 Серыял «Радзіма».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Трылер «Версія».
23.25 Серыял «Турэцкая для пачаткоўцаў».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

NATIONAL GEOGRAPHIC

20.20 Камедыя «Вяселле па абмене».
22.10 Баявік «Васьмёрка».
23.40 Камедыя «Ч/Б».
1.30 Трылер «Стальны матылёк».
3.40 Драма «Царскае паляванне».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 9.20, 13.30, 19.20 Непаражалыныя канструкцыі.
6.50 Папулярная навука.
7.15 Навуковыя недарэчнасці.
7.40 Навука будучыні Стывена Хокінга.
8.30 Эвакуацыя Зямлі.
10.10, 14.20, 20.10 Міжнародны аэрапорт Дубай.
11.00 Аўта-SOS.
11.50 Шаша праз пекла.
12.40 Будаўнічая ліхаманка.
16.00 Па слядах міфічных пачвар.
16.50, 21.00, 1.10, 4.30 Гульні розуму.
17.40, 21.50, 2.00, 5.15 Чалавек супраць YouTube.
18.30, 2.50 Першыя вялікія ўцёкі.
22.40, 3.40 Паранармальнае.
23.30 Уварванне на Зямлю.
0.20 Расследаванні авіякатастроф.

Discovery CHANNEL

DISCOVERY

8.00, 12.30, 22.00 Хуткія і гучныя.
8.50 Не спрабуйце паўтарыць.
9.45, 14.20, 21.30 Як гэта ўстроена?
10.10, 14.45, 21.00 Як гэта зроблена?
10.40, 17.05 Бітвы за кантэйнеры.
11.35, 7.10 Рыбацкія легенды.
13.25, 6.25 Што было далей?
15.15, 1.00, 5.35 Круты цюнінг.
16.10, 23.00, 3.00 Махіната-ры.
18.00 Голыя і напалоханыя.
20.00 Падарожжа ў невядомасць.
0.00 Кубінскі хром.
2.00, 4.50 Скарбы з кладойкі.
4.00 Маланкавыя катастрофы.
4.25 Сапраўдныя аферысты.

XXII «ЛІСТАПАД» — У ТЭЛЕ-І РАДЫЁЭФІРЫ

36 па 13 лістапада ў сталіцы будзе праходзіць XXII Мінскі міжнародны кінафестываль «Лістапад». Па традыцыі, адным з арганізатараў найбуйнейшага кінафоруму з'яўляецца Белтэлерадыекампанія. І ў эфіры тэле- і радыёканалаў можна будзе сачыць за аглядамі фестывальных дзён, навінамі, а таксама ўбачыць урачыстыя цырымоніі адкрыцця і закрыцця.

Дэвіз сёлетняга форуму — «Аса-лода для вачэй», якая, паводле слоў арганізатараў, выяўляецца ў непаўторных нюансах і дэталях: драматур-гіі, мове кіно, гульнях святла і ценяў... Геаграфія фестывалю ў гэтым годзе ахоплівае максімальна далёкія краіны: ад Японіі, Паўднёвай Карэі, В'етнама і Малайзіі на ўсходзе, да Бразіліі, Калумбіі, Кубы і ЗША на за-хадзе, ад Ірана і Катара на поўдні да Ісландыі і Грэнландыі на поўначы. З кожным годам спіс папаўняецца, і гэта кажа пра тое, што фестываль жыве, развіваецца і стварае неза-быўную атмасферу, у якую хочацца акупацца зноў і зноў.

За ходам падзей кінафоруму гледачы змогуць сачыць у эфіры тэле- і радыёканалаў Белтэлерадыекампаніі. Так, 7 лістапада ў эфіры «Беларусь 1» у 14.30 будзе прадстаўле-на тэлеверсія ўрачыстай цырымоніі адкрыцця «Лістапада-2015», якая адбудзецца ў кінатэатры «Масква». Як запэўніваюць арганізатары, ме-рапрыемства абячае стаць яркім запамінальным дзеіствам. Адзін з сюрпрызаў, які чакае гасцей веч-ра, — незвычайнае відэаграфічнае рашэнне і якасная музыка. Дарэчы, сярод яркіх элементаў — шоу-ар-кестр Аляксандра Ліпніцкага. 14 ліс-тапада ў той жа час галоўны канал краіны пакажа цырымонію закрыц-ця, вядучымі якой, як і адкрыцця фестывалю, стануць Вера Палякова і Дзяніс Паршын.

Шырока асвятляць кінафорум будзе Агенцтва тэлевізійных навін Белтэлерадыекампаніі: сачыце за выпускамі «Навін», праграмай «Панарама» і праектам «Галоўны эфір» на «Беларусь 1». Гледачоў таксама чакаюць спецыяльныя вы-пускі праектаў «Нашы» і «Актuality-нае інтэрв'ю», героямі якіх стануць знакамітыя госці фестывалю.

Асноўныя падзеі «Лістапада-2015» знойдуць адлюстраванне і ў выпусках праектаў «ТэлеРаніца» і «ПІН КОД» на «Беларусь 2».

Тэлеканал «Беларусь 3» прад-ставіць увазе гледачоў тэматычныя выпускі праграмы «Калейдаскоп» са спецыяльна запрашанымі гасця-мі. Напрыклад, 6 лістапада ў праек-це — дырэктар праграм ігравога кіно «Лістапада» Ігар Сукманаў. 8 ліс-тапада культуралагічны канал пакажа тэлеверсію ўрачыстай цырымоніі адкрыцця фестывалю (17.35).

Асвятляць Мінскі міжнародны кінафорум будуць таксама радыё-каналы медыяхолдынга. У эфіры Першага нацыянальнага канала ў рамках праграмы «Раніца з Бела-рускім радыё» будуць прадстаўлены «Дзённікі» фэсту. А ў праекце для дзяцей і моладзі «Адкрытая пля-цоўка» гаворка пойдзе аб конкурсе «Лістападзік». Акрамя гэтага, слу-хачы галоўнага радыёканала краі-ны змогуць даведацца пра падзеі форуму з выпускаў «Навін». Радыё «Беларусь», «Сталіца», «Культура» і «Радыус FM» таксама будуць тры-маць слухачоў у курсе падзей XXII Мінскага міжнароднага кінафесты-валю «Лістапад».

Сачыце за эфірамі любімых пра-ектаў і перадач!

Алена ДРАПКО.
drapko@vziazda.by

АСАЛОДА Ў ЛІСТАПАДЗЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Калі я ўпершыню некалькі гадоў таму трапіла на фестываль, зразумела: «Лістапад» — гэта свята, якое заўсёды з табою». Вядома, гэта не Хэмінгуэй Парыж, дзе натхняючыя галечка і голлад, дзе яркія апельсіны ў кабінёце дысануюць з фінансавая бязрадасным жыццём, дзе бяздонныя і такія прывабныя бібліятэкі, гэта не літаральны Хэмінгуэй. Хаця... Нешта агульнае дакладна ёсць. У апошні дзень таго, першага, фестывалю, які я пражыла ад пачатку да самага канца, я была згодна яшчэ не спаць, каб толькі «Лістапад» працягваўся. Толькі ён такія ўмовы не прымае.

Можна паставіць пытанне: навошта гэты фестываль увогуле патрэбны, чым ён можа зацікавіць абыякавага і выцягнуць з утульнага дома? І гэтае пытанне будзе карэлявацца з вечнымі «дзе ля чаго мы жывём?», ці «што гапоўнае ў жыцці?», ці «як узаемадзейнічаюць чалавек і сусвет?». Разумеецца, кожны з тых фільмаў, што паказваецца ў рамках фестывалю, створаны людзьмі, якія задаюцца тымі ж пытаннямі. Няхай гэта будзе гісторыя пра турботы эмігрантаў у далёкай Паўночнай Амерыцы, ці пра любоў да адсталай у развіцці сястры ў ізраільскай сям’і, ці пра забытага старога чалавека, у якога за плячыма бурнае жыццё — гэта датычыцца кожнага з нас. Тыя фільмы могуць дапамагчы нам зразумець сябе і наваколле, нагадаць пра справядлівасць, годнасць, талерантнасць, навучыць любові да ўсяго свету і пашырыць светапогляд. Яны могуць стаць глебай, якая дапаможа ў пэўны момант зрабіць правільны выбар. Яны могуць стаць тым сродкам (апаратам, калі хочаце), па якім адзін чалавек размаўляе з іншым. Рэжысёр з гледчым. З кожным паасобку. Бо ў «кожнага сваё кіно».

Андрэй Звягінцаў, што зняў «Вяртанне», «Выгнанне», «Алену» і «Левіяфана», дзесяць гадоў перад сваім першым поўнаметражным фільмам не працаваў у кіно — ствараў сябе. Здаецца, не было б тых дзесяці гадоў у Звягінцава — не было б і чатырох глыбокіх, трапных і таленавітых фільмаў. Не было б тых дзесяці гадоў — не было б чалавека-філосафа, які мае што сказаць праз кіно. Не было б тых дзесяці гадоў — не ўзнікла б тысяч пытанняў, жаданняў і нагод прыйсці да нечага лепшага, што даюць яго фільмы. Карціны «Лістапада» — гэта дыялогі з тымі, каму ёсць што сказаць. Давайце пагутарым, давайце пашырым усведамленне, давайце паставім сабе тыя пытанні, што нам прапануюць найлепшыя розумы чалавецтва (хай гэта і гучна сказана).

Праграма, што складаецца са 184 карцін 60 краін свету, традыцыйна падзелена на конкурсныя і пазаконкурсныя паказы. У рамках фестывалю пройдуць асноўныя конкурсы ігравога і дакументальнага кіно, конкурс «Маладосць на маршы», Конкурс маладога дакументальнага кіно — конкурс нацыянальных кінашкол, Нацыянальны конкурс (што праходзіць другі раз), Конкурс фільмаў для дзіцячай і юнацкай аўдыторыі «Лістападзік».

Таксама будуць паказаны фільмы-пераможцы іншых кінафестывалёў — іранская карціна «Таксі» Джафара Панахі, што атрымала «Залатога мядзведзя» ў Берліне; уладальнік Залатоў пальмавай галіны Канскага кінафестывалю французскі фільм «Дзіпан» Жака Адзіяра; карціна «Голуб сядзеў на галіне, раздумваючы пра быццё» Роя Андэрсана, узнагароджаная «Залатым львом» у Венецыі. Варта звярнуць увагу на фільмы: «Маладосць» італьянскага рэжысёра Паола Сарэнціна, «Любоў» Гаспара Наэ (які праславіўся трэшавай сцэнай згвалтавання ў фільме «Незваротнасць» з Монікай Белучы), «Могілкі раскошы», абласканага Канскім фестывалем тайландскага рэжысёра Апічатпона Вірасетакула, апошні фільм выбітнага рускага аўтара Аляксандра Сакурава «Франкафонія»...

Няхай гэты пералік не выглядае як катэгорыя «абавязкова для прагляду», бо вылучэнне ўсяго цікавага з амаль двухсот карцін, здаецца, не мае сэнсу: напэўна, кожны фільм праграмы варты ўвагі. Затое названыя карціны паказваюць яе ўзровень.

Стваральнікі кіно трымаюць у руках адзін з самых дзівоўных і прыгожых спосабаў перадаць свае думкі, сказаць сваё слова, паставіць пытанне. Дэвіз сёлёшняга фестывалю «Асалода для вачэй» абяцае нам сумяшчэнне ў асобах прадстаўленых рэжысёраў нейкай усеахопнай глыбіні з эстэцкім бачаннем. А гэта ўдвай складанне. Можна быць упэўненым: канструктыўны дыялог будзе.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ. katsyalovich@zviazda.by

ЗКАЛАСАВІН мы вярталіся, калі ўжо ладна сцімнела. І хоць дзень быў насычаны рознымі сустрэчамі і гаворкамі, стома не адчувалася. Наадварот, настрой быў прыўзняты, святочны. Ад сустрэч з людзьмі, якія шануюць памяць пра песняра, ад чужоўных песень, ад гучання роднага слова. Было прыемна, што такі ж настрой адчуваўся і ў нашых гасцей з Санкт-Пецярбурга, Калінінграда, Кіева, літоўскага Друскінінка, якія па запрашэнні Дзяржаўнага музея Якуба Коласа прыехалі, каб адсвяткаваць 133-ю гадавіну з дня нараджэння класіка беларускай літаратуры.

— Едучы сюды, я перачытаў многае, што звязана з Якубам Коласам, захапіўся яго паэмай «Сымон-музыка», — сказаў, выступаючы на ўрачыстасці, адзін з гасцей. — І зразумеў, што ваш Колас — пісьменнік планетарнага маштабу. Ён не толькі ваш, ён належыць усяму чалавецтву...

Я падумаў тады: «Колькі давалося нашым першапраходцам ад Скарыны і Сімяна Полацкага, ад Францішка Багушэвіча, ад Купалы і Багдановіча, ад сына гэтых стаўцоўскіх палеткаў Кастуся Міцкевіча, які назваў сябе Якубам Коласам, ад пазнейшых Мележа і Танка, Быкава і Караткевіча даказваць сваёй адданай любоўю да Радзімы, сваім талентам і памкненнямі, каб беларусы сталі не толькі «людзьмі звацца», а занялі

■ Паэтычным радком

«НА ЗЯМЛІ МАЁЙ САРДЭЧНАЙ...»

Шчодры на цяпло лістапад прыцерушыў золатам апалай лістоты абсягі роднай зямлі. Па-восеньску сцішанай, мудрай выглядае зараз прырода. Куды ні кінь позірк — перад вачамі паўстае прыгажосць маладой нашай краіны. Клапатліва дагледжаныя палі зелянеюць новака рунно: гошья вуліцы аграгарадкоў, гмахі старавечных і абноўленых гарадоў. І ўсюды — нястомны жыццёвы рух, паўсядзённым чалавечы занятак. Нашы суайчыннікі дужымі, энергічнымі рукамі нястомна працягваюць пачэсную справу папярэднікаў: будуць маладую суверэнную краіну, імя якой — Рэспубліка Беларусь! І чым наша маладая краіна будзе пачута ва ўсім свеце, залежыць ад кожнага з нас. Ад нашай упартай працы і ад нашай духоўнай моцы. Мы, сучасныя жыхары Беларусі, заўсёды павінны памятаць, што на папалішчы самай кровапралітнай вайны нам выпала адбудавацца і жыць, што за наша мірнае зямное бытаванне заплачана неймаверна вялікая цана — у мільёны чалавечых жыццяў. Таму нашы памяць і свядомасць будуць заўсёды трывалымі, моцнымі. Таму непакісна гуманным застаецца погляд на свет і людзей. Мы зычым добра і сабе, і іншым. Такі ён, міралюбівы і зычлівы, голас Бацькаўшчыны нашай у чалавечай супольнасці.

На маёй зямлі
справдвечнай,
Дзе хадзілі часта войны,
Лёс заўсёды чалавечы
Быў журботна неспакойны.
То адны ішлі ватагі,
То другія неслі здзекі.
Тут крыжастыя іх сцягі
У прошласць канулі на векі.
На маёй зямлі пякельнай,
Дзе мярцвяча вецер

Што была не раз
сучальным
Вугляжарым папалішчам,
Да майго сюды прыходу
Пакаленняў не бывала,
Каб у розныя нягоды
За яе не ваявала.
Гэта я, дасюль адзіны,
Хто за ўсё жыццё ні разу
За захоп яе злачыны
Не даваў ружом адказу.
Не хадзіў па жытнім полі,

Як дзяды мае, ў атаку.
Зубы сціснуўшы ад болю,
Над забытымі не плакаў.
Не хаваў астанкі-коці
У хатынях пагарэлых,
Тым, забыты,
не зайздросціў,
Хто зноў бачыць
ранак белы.

Я пражыў —
і працай-песняй
Год ад году быў заняты,
У раллю у ранак весні
Ўпалі з рук маіх зярняты.
Гарады — мае — усталі,
Дзе гарбелі скрозь руіны.
Дух мой горды гартавалі
Будні новае краіны.
На зямлі маёй сардэчнай
Вас сустрэнуць
хлебам-соллю,
Ўсмешкай цёплай
чалавечай,
Чаркай звонкай у застоллі.

***
Навучыліся многаму
мы за вякі.
Запускаем навейшыя
ў свеце станкі.
Здабываем з вады
кісларод, вадарод.
Арашаем пустыні,
дзе быў недарод.
У нябёсах лятаем,
плывём пад вадой.
Водзім ціха сакрэты
з урану рудой.
Хмарачосы будуюм з бетону
і шкла.
Міжпланетнага чуюм
размахі крыла.
За вякі навучыліся
многаму мы.
Навучыцца б яшчэ быць
заўсёды людзьмі.
***

Калі птушкаю стаць —
толькі не воранам,

■ На хвалі быцця

ГОНАР І НАТХНЕННЕ

годнае месца ў супольнай сям’і народаў. Пераадольваючы самыя розныя перашкоды і адольваючы неверагодныя цяжкасці».

Мы шмат гаварылі потым пра ўзаемныя кантакты літаратараў, пра прыгажосць беларускай мовы, пра чужоўныя беларускія песні.

— Вы нават не ўяўляеце, як мы радуемся за вас, што ў вас тут мір і спакой, што вы так умеце адзначаць літаратурныя святы! — шчыра казалі замежныя госці.

Чуць такое было, несумненна, прыемна. Што і казаць, мы самі часам не заўважаем, як прыкметна ў нас вырасла за апошні час агульная культура ў адносінах да гістарычнай спадчыны, да культуры, да іншых сфер паўсядзённага жыцця людзей. Безумоўна, не ўсё так гладка, ёсць праблемы, але не заўважыць пазітыўных змен за апошнія дваццаць гадоў, якія адбыліся ў нашай краіне, было б яўна несправядліва.

Госця з Кіева, кіраўнік цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы, казалася мне ў прыватнай размове, што два гады іх сталічныя бібліятэкі не атрымлівалі ніводнага літаратурнага часопіса і толькі цяпер знайшліся грошы, каб выпісаць з новага года некалькі найменняў перыядычных выданняў.

«Ну, а цяпер давай пра дарогі!» — усміхнецца скептык. А чаму б не? Хіба нашы дарогі не адрозніваюцца ў лепшы бок ад дарог суседзяў, хіба не працягнуліся на нашых абсягах сучасныя аўтабаны, хіба не з’явіўся даволі прыстойны прыдарожны сэрвіс з сучаснымі аўтазапраўкамі, дзе ёсць магазіны, кавярні, месцы для адпачынку?

Хіба не павялічыўся паток турыстаў, хіба не аднаўляюцца старажытныя замкі і палацы? Іншая справа, што нехта хоча большага і лепшага, гэта добрае жаданне, ды яно патрабуе крокаў ад ужо новай, больш якаснай кропкі адліку.

Вельмі важна, што за гэтыя гады нашы людзі пачалі больш ясна ўсведамляць, што мы — краіна з багатай гісторыяй, улас-

нымі традыцыямі, што свабода і незалежнасць — не нейкія абстрактныя паняцці, а наша сённяшняя ява.

УСЯГО дваццаць гадоў таму, калі я прыйшоў працаваць у замежную рэдакцыю беларускага радыё, яно вяшчала ў міжнародным эфіры чатыры гадзіны ў суткі на чатырох мовах. Сёння агульны аб’ём вяшчання міжнароднага радыё «Беларусь» складае 26 гадзін у суткі і нас можна слухаць у эфіры і інтэрнэце на васьмі мовах, уключаючы кітайскую.

Пошта прыносіць лісты, дзе слухачы пішуць, што яны шмат дазналіся пра нашы помнікі і славутыя людзей, пра гісторыю і пра сённяшні дзень беларусаў.

І мы рады, што наша Беларусь паўстае ў вачах гасцей сучаснай еўрапейскай дзяржавы з чужоўным працавітым і адукаваным народам.

— Я хацеў бы жыць у Мінску, — сказаў мне падчас Коласаўскага свята музейшчык з Калінінграда. І гэта было для мяне яшчэ адным штрыхом для адчування горадасці за сваю краіну.

ХТО мог яшчэ не так даўно ўявіць, што на футбольным стадыёне, які адпавядае ўсім еўрапейскім стандартам, у невялікім беларускім горадзе Барысаве, будуць выступаць найлепшыя футбольныя клубы Еўропы, што на канцэртных пляцоўках Мінска сваё майстэрства змогуць дэманстраваць зоркі сусветнага мастацтва, што многія нашы дзеячы навукі, культуры, мастацтва стануць лаўрэатамі прэстыжных міжнародных прэмій...

Але ўсё гэта — наша сённяшняя рэальнасць. Рэальнасць, якая не далася сама па сабе, рэальнасць, якая стала вынікам стваральнай працы нашых людзей, станаўлення нашай маладой суверэннай дзяржавы.

Ацаніць гэта і пайсці далей, развіваць і памнажаць усё найлепшае, ісці па шляху стварэння, а не разбурэння — вось што трэба нам цяпер, вось на што хочацца траціць свае талент, сілы, умёны і майстэрства.

Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ

Што на полі смерці
вочы кляю.
Калі хмараю стаць —
дык не тою праचорнаю,
Што жывое калоссе
градам паб’е.
Калі дрэвам стаць —
дык не здраднай асінаю,
Што саромна за ўчынены
грэх дрывыць.
Калі стаць валуном —
дык не тым, пакінутым,
Што на даўняй магіле,
амшэль, ляжыць.
Калі стаць агнём —
дык не тым, раз’юшаным,
Што ад хаты пакінуў
адны вугалі.
Калі песняй стаць —
толькі той, што душамі
Завалодала, роднай
служыць зямлі

Мікола МЯТЛІЦКІ,
лаўрэат Дзяржаўнай прэміі
Рэспублікі Беларусь
імя Янкі Купалы і спецыяльнай
прэміі Прэзідэнта
Рэспублікі Беларусь дзеячам
культуры і мастацтва

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ПЯТОГО ВЫПУСКА Общества с ограниченной ответственностью «ЗападИнвестСистемз» (ООО «ЗападИнвестСистемз»)

г. Минск 2015

Общество с ограниченной ответственностью «ЗападИнвестСистемз» (далее – Эмитент) на основании Протокола заседания Общего собрания участников от 30.09.2015 № б/н вносит следующие изменения в Проспект эмиссии жилищных облигаций Общества с ограниченной ответственностью «ЗападИнвестСистемз» (номер государственной регистрации 5-200-02-2513, дата государственной регистрации 03.03.2015) (далее – Проспект эмиссии):

1. Пункт 1.11 Проспекта эмиссии жилищных облигаций изложить в следующей редакции:

«1.11. **Исполнительный орган эмитента, с указанием фамилии, имени, отчества, года рождения, образования, всех занимаемых должностей, в том числе вне органов управления эмитента, в настоящее время и за три предшествующих года, размер доли в процентах в уставном фонде эмитента.**

Функции исполнительного органа – директора эмитента переданы по договору на управление компанией №37/УП/ИКО-2014 от 11.08.2014 г. Управляющей компании ООО «ТАПАС», Генеральный директор – Кривецкий Игорь Яковлевич, действующий на основании Устава:

№ п/п	Фамилия, имя, отчество	Год рождения	Образование	Занимаемые должности	Размер доли в процентах в уставном фонде эмитента
1	Кривецкий Игорь Яковлевич	1971	высшее – окончил Самаркандское Высшее Военное Автомобильное Командное Училище в 1993 г.; Академию при Президенте Республики Беларусь в 2001 г.	с 2015 года по настоящее время Генеральный директор ООО «ТАПАС» до 2014 года ОАО «Белрыба» генеральный директор	0%

2. Пункт 2.5 Проспекта эмиссии жилищных облигаций изложить в следующей редакции:

«2.5. **Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.** Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается поручительствами:

1. Общества с ограниченной ответственностью «БелОбъектСтрой» на сумму 569 000 000 (Пятьсот шестьдесят девять миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н.

Место нахождения поручителя: 223050, Минская область, Минский р-н, аг. Колодищи, ул. Чкалова, 37, пом. 1-2.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 691365787.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2015 составляет **6 245** млн. белорусских рублей, на 01.07.2015 составляет 5 569 млн. белорусских рублей;

2. Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС ПЛЮС» на сумму 2 431 000 000 (Два миллиарда четыреста тридцать один миллион) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н.

Место нахождения поручителя: 220070, г. Минск, ул. Радиальная, д. 54Б, офис 9.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 190976309.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2015 составляет 95 667 млн. белорусских рублей, на 01.07.2015 составляет 63 117 млн. белорусских рублей;

3. Общества с ограниченной ответственностью «Агентство недвижимости «МЕГАПОЛИС» на сумму 3 000 000 000 (Три миллиарда) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н.

Место нахождения поручителя: 220114, г. Минск, ул. Филимонова, д. 22, офис 8.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 191602738.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2015 составляет **3 843** млн. белорусских рублей, на 01.07.2015 составляет 3 399 млн. белорусских рублей;

4. Общества с ограниченной ответственностью «Торговый центр Пассаж» на сумму 920 000 000 (Девятьсот двадцать миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н.

Место нахождения поручителя: 220070, г. Минск, ул. Радиальная, д. 54Б, 3-й этаж, каб. 11.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 192153999.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2015 составляет 66 408 млн. белорусских рублей, на 01.07.2015 составляет 14 996 млн. белорусских рублей;

5. Унитарного предприятия по оказанию услуг «Белскладкомплекс» на сумму 1 000 000 000 (Один миллиард) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 30.09.2015 № б/н.

Место нахождения поручителя: 223050, Минская область, Минский р-н, аг. Колодищи, ул. Чкалова, 37, офис 3.

УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 691548397.

Стоимость чистых активов поручителя на 01.01.2015 составляет **90 272** млн. белорусских рублей, на 01.07.2015 составляет 68 940 млн. белорусских рублей.

В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения эмитентом обязательств перед владельцами облигаций требования к поручителям предъявляются в письменной форме с приложением выписки по счету «депо», подтверждающей право собственности владельца на данные облигации и возможность их отчуждения (отсутствие ограничений, связанных с обременением облигаций обязательствами). Данное требование должно быть представлено поручителю по его месту нахождения.

Поручитель отвечает в том объеме, за который поручается.

При получении требования поручитель обязан рассмотреть его в срок, не превышающий 15 (Пятнадцать) календарных дней. При принятии положительного решения по вопросу исполнения обязательств эмитента по облигациям платежей в пользу обратившихся к поручителям владельцев облигаций осуществляется поручителем в течение 30 (Тридцати) банковских дней.

Договор о предоставлении поручительства вступает в силу с момента его подписания эмитентом и поручителем и действует в течение всего срока обращения облигаций, а также в течение трех месяцев после окончания срока обращения облигаций.

Действие договора о предоставлении поручительства прекращается после исполнения обязательств по облигациям (в том числе досрочного погашения всего выпуска облигаций) либо по истечении трех месяцев после окончания срока обращения облигаций, если владельцы облигаций не предъявят в указанный трехмесячный срок требований о выплате денежных средств по облигациям к эмитенту или к поручителю.

В случае принятия решения о ликвидации поручителя, а также в случае, если стоимость чистых активов поручителя, рассчитываемая на первое число каждого квартала, станет меньше объема находящихся в обращении облигаций, эмитент в течение двух месяцев с момента возникновения одного из вышеперечисленного основания осуществляет полную замену обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям либо в части недостающей стоимости чистых активов данного поручителя или осуществляет досрочное погашение данного выпуска облигаций либо его части. В случае принятия эмитентом решения о полной замене обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям либо его части, эмитент вносит соответствующие изменения в Проспект эмиссии и в Решение о выпуске облигаций. Эмитент обязан зарегистрировать такие изменения в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь и в семидневный срок известить о данном факте владельцев облигаций посредством публикации соответствующей информации в периодическом печатном издании, определенном эмитентом для раскрытия информации.

Эмитент по собственной инициативе вправе принять решение о замене обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям с обязательным согласованием данного вопроса с владельцами облигаций до принятия данного решения эмитентом. Замена обеспечения осуществляется эмитентом после внесения соответствующих изменений в Проспект эмиссии и в Решение о выпуске облигаций. Эмитент обязан зарегистрировать такие изменения в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь и в семидневный срок оповестить о таких изменениях владельцев облигаций посредством публикации соответствующей информации в периодическом печатном издании, определенном эмитентом для раскрытия информации.

При несогласии владельца(ев) облигаций с заменой эмитентом обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям владельце(цы) облигаций вправе предъявить эмитенту облигации к выкупу в течение 60 (Шестидесяти) календарных дней с момента получения письменного уведомления о замене эмитентом обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям. В данном случае замена эмитентом обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям осуществляется после удовлетворения требований владельцев облигаций, несогласных с заменой эмитентом обеспечения исполнения своих обязательств по облигациям. Выкуп облигаций производится в аналогичном порядке, определенном пунктом 2.14 настоящего Проспекта.».

3. Остальной текст Проспекта эмиссии жилищных облигаций остается без изменений.

Изменения зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 02.11.2015 г.

Генеральный директор
Управляющей компании эмитента

И.Я. Кривецкий

Ответственный бухгалтер Эмитента

О.Э. Мышаковская

И.о. директора Департамента
финансовых рынков

А.Г. Аухименя

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703
Продавец	ОАО «Строммаш», г. Минск, Бетонный проезд, д. 6, к. 309
Предмет аукциона	
Производственная база в составе: главный корпус – производственный цех (1 775,5 кв.м, инв. № 630/С-46711), сварочный цех – механический мастерская (852,5 кв.м, инв. № 630/С-46708), склад-магазин (361,8 кв.м, инв. № 630/С-46709), здание склада (175,5 кв.м, инв. № 630/С-46710), склад (44 кв.м, инв. № 630/С-73831), гараж (23,7 кв.м, инв. № 630/С-73652), проходная (9,7 кв.м, инв. № 630/С-46712), подкрановые площадки (683 кв.м, инв. № 630/С-73651 и 677 кв.м инв. № 630/С-73649, составные части – рельсы, краны козловые с электроталями), теплотрасса (225,6 м, инв. № 630/С-73656), фекальная канализация (91,6 м, инв. № 630/С-73655), водопроводная сеть (17,9 м, инв. № 630/С-73650), объекты благоустройства (инв. № 630/С-73647, составные части – ограждения, площадки). В состав предмета аукциона входит оборудование: кран однобалочный, кран-балки 2 шт., электроталь, трансформаторы 2 шт., распределительное устройство, компрессор, ресивер, молот пневматический, водонагреватели 3 шт.	
Месторасположение предмета аукциона: Минская обл., Молодеченский р-н, г. Молодечно, ул. Грамадовская, 20	
Начальная цена с НДС 20% – 3 569 847 168 белорусских рублей (снижена на 60%)	
Сведения о земельном участке: Для обслуживания зданий и сооружений продавцу предоставлен на праве постоянного пользования земельный участок пл. 1.6288 га	
Задаток 5% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минск и Минской области, БЛК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи	15 рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты: цена продажи предмета аукциона фиксируется в итоговом протоколе о результатах аукциона в белорусских рублях с указанием эквивалента в долларах США по курсу Нацбанка РБ на дату проведения аукциона. В валютном эквиваленте стоимости предмета аукциона является окончательной и изменению не подлежит. Сумма первоначального платежа в размере 1 300 000 000 белорусских рублей, с учетом ранее внесенной суммы задатка, должна быть перечислена покупателем до 01 января 2016 г. По оставшейся к оплате сумме предоставляется рассрочка на срок не более одного года с 01 января 2016 г. с расчетом оплаты по курсу Нацбанка РБ на дату проведения платежа. Условия аукциона: покупатель обязан приобрести многолетние насаждения, числящиеся на балансе продавца	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 15.10.2015	
Дата и время проведения аукциона	17.11.2015 в 12.30 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	16.11.2015 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by

17 ноября 2015 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Полесьежилстрой».

Повестка дня:

1) Об участии в других обществах.

2) О совершении сделок общества.

Местонахождение ОАО «Полесьежилстрой»: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.

Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.

Время регистрации в день проведения собрания – с 11.30 до 12.00.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 10.11.2015 г. (с 14.00 до 16.00), по месту нахождения общества.

УНП 200050191 Совет директоров.

белагропромбанк

традиции будущего

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0» с 06 ноября 2015 года

Сумма депозита, ед. валюты	Сроки				% годовых
	до 6 месяцев 90–180 дней	от 6 месяцев до 1 года 181–370 дней	от 1 года до 2 лет 371–740 дней	от 2 до 5 лет 741–2000 дней	
1–10 000 000	28,0	29,0	30,0	30,3	
10 000 001–50 000 000	28,1	29,1	30,1	30,4	
50 000 001 и более	28,2	29,2	30,2	30,5	
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных до 17.06.2015 года					
1–10 000 000	18,0	19,0	19,5	19,8	
10 000 001–50 000 000	18,1	19,1	19,6	19,9	
50 000 001 и более	18,2	19,2	19,7	20,0	
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро					
1–500	3,5	4,0	5,1	5,5	
501–5 000	3,7	4,5	5,3	5,5	
5 001 и более	3,9	5,0	5,5	5,5	
Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0 в российских рублях					
1–15 000	8,40	8,80	9,10	9,30	
15 001–150 000	8,50	8,90	9,15	9,40	
150 001 и более	8,60	9,00	9,20	9,50	

Настоящие ставки применяются:

для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро, заключенных с 01.08.2013 до 06.11.2015 – с 07.12.2015;

для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро, заключаемых с 06.11.2015 – с 06.11.2015.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК

время работы Контакт-Центра Банка

8.00 - 20.00 - рабочие дни

8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни

Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.

Консультации оказываются бесплатно.

136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛЫХ ДОМОВ ОРГАНИЗАТОР: ОЛЬШАНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

№ лота	Местоположение земельного участка, его площадь и кадастровый номер	Целевое назначение	Условия и ограничения	Расходы по подготовке и изготовлению документации, руб.	Начальная цена, руб.	Сумма залога, руб.
1	д. Боровые площадью – 0,2500 га, кадастровый номер 225183501601000027	Для строительства и обслуживания жилого дома	Водоохранная зона водного объекта (озеро Жеринское)	12 088 702	8 597 000	859 700

1. Аукцион состоится 4 декабря 2015 года в 15.00 по адресу: аг. Ольшанка, сельисполком.

2. Заявления от граждан Республики Беларусь на участие в торгах принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: аг.Ольшанка, сельисполком. Последний день приема заявлений 30 ноября 2015 года до 17.00.

3. Для участия в аукционе необходимо предоставить копию паспорта гражданина (без нотариального засвидетельствования); представителем гражданина – нотариально удостоверенную доверенность, а также копию паспорта доверенного лица; копию платежного документа, подтверждающего уплату залога на расчетный счет 3641329082007 филиал 215, ЦБВ №222 АСБ «Беларусбанк», г. Орша, МФО 150801647, УНП 300986864, код платежа 4901, получатель – Ольшанский сельский исполнительный комитет.

4. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников.

5. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами и земельным участком в натуре.

Контактные телефоны: (8 02133) 2 637 45, 2 67 35.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Вилейском райисполкоме (Продавец) проводит повторный открытый аукцион со снижением цены по продаже имущества, обращенного в доход государства:

СТАНЦИЯ ТЕХНИЧЕСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ площадью 3 161,3 м², расположенная по адресу:

Минская обл., Вилейский р-н, Осиповичский с/с, д. Шиловичи, ул. Советская, 9.

Начальная цена – 1 658 880 000 бел. руб. Задаток – 165 000 000 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан произвести оплату всей стоимости Объекта с таким расчетом, чтобы денежные средства поступили на счет Организатора аукциона р/с № 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБВ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369 не позднее 2 месяцев 25 календарных дней (двух месяцев двадцати пяти календарных дней) с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 25.11.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 23.11.2015 до 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6.

Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 07.07.2015.

Условия участия, условия оплаты, а также полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Телефоны для справок: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52.

0-46-47; 75-50-76 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by
 ачевская, 9. ☎ 8 (029) 121-04-40 •

«ЗОРКА ВЕНЕРА» І ІНШЫЯ

Адкрыццё «Беларускай музычнай восені» з айчыннай музыкай

Амаль увесь месяц нас чакаюць канцэрты, выканаўцы, якія даносяць да нас думкі людзей, якім дадзена здольнасць выказацца на мове музыкі. Яна ўніверсальная, але... Ёсць гучанне, уласцівае Беларусі. Яго мог перадаваць, у прыватнасці, кампазітар **Юрый Семяняка**, аўтар опер і песень, што сталі класікай беларускай музыкі. Адкрыццё фестывалю: канцэрт у гонар народнага артыста Беларусі **Юрыя Семянякі** (сёлета яму споўнілася 6 90 гадоў) у Вялікай канцэртнай зале Белдзяржфілармоніі 5 лістапада.

Цудоўныя мелодыі Юрыя Семянякі на слыху: песня «Ты мне вясною прыснілася» адразу западае ў душу, варта толькі пачуць. Таксама як і купалаўскі верш «Явар і каліна», што, дзякуючы кампазітару, стаў песняй. Не, цудоўным творам, у якім прыгожая, запамінальная мелодыя выяўляе душу паэзіі. Ён так адчуваў. Атрымлівалася значна. Гэтыя мелодыі можна насіць з сабой і спаваць у душы. Ён з тых кампазітараў, якія песню ўмелі ператварыць у твор мастацтва. Песень Юрый Семяняка стварыў больш за 300.

А былі яшчэ і творы для тэатра (у асноўным музычнага), оперы, усе на нацыянальную тэматыку: «Калючая ружа», «Калі ападае лісце», «Зорка Венера», «Новая зямля». Ён

тонка адчуваў беларускую паэзію, увесь лірызм вершаў перадаваўся яго музыцы. У оперы, прысвечанай **Максіму Багдановічу** (створанай паводле вершаў паэта), кампазітар умудрыўся нагадаць пра папулярны ў народзе раманс «Зорка Венера», створаны **Сымонам Рак-Міхайлоўскім** (ён быў рэпрэсаваны, але мелодыя жыла!). І «Новая зямля» ў яго музычнай інтэрпрэтацыі загучала як харавая опера: трэба пачытаць паэму, каб зразумець, чаму ў кампазітара гучыць шматгалоссе. Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Беларусі імя **Жыноўча** пад кіраўніцтвам **Міхаіла Казінца** мае безліч магчымасцей, каб перадаць лірызм і тонкую пачуццёвасць, унутраную энергію і шматгалоссе, уласцівае беларускаму жыццю, якое ўлавіў Юрый Семяняка. **Дырыжор** канцэрта «Навек люблю і памятаю» **Аляксандр Высоцкі**. Але гэта цудоўная магчымасць пачуць фрагменты з опер і аперэт, песні чалавека, які ўзначальваў Саюз кампазітараў Беларусі. На сцэне спяваць будучыя зоркі: **Наталля Гайда**, для якой Семяняка шмат пісаў, салісты нацыянальнай оперы **Наталля Акініна**, **Уладзімір Громаў**, **Алена Сіняўская** і папулярныя эстрадныя артысты, сярод якіх **Ядвіга Паплаўская** і **Аляксандр Ціхановіч**.

Ларыса ЦІМОШЫК.
tsimoshyk@zviazda.by

І ЗНОЎ ВЯСНА?

Нездарма кажуць, дзіўнае — побач. Толькі трэба ўмець своечасова прыгледзецца. На днях **Станіслаў Мікалаевіч Сірата**, краязнавец і жыхар в. Вулька Целяханская Івацэвіцкага раёна **Брэсцкай вобласці**, за агародамі ў напрамку да возера Вулькаўскае заўважыў дрэва дзівоснай прыгажосці — усё ў белым пуху.

«Падышоў бліжэй і ўнутры ўсё перавярнулася, узрадалася, — кажа **Станіслаў Мікалаевіч**. — Гэта вярба цвіла «коцікамі», быццам на вуліцы не лістапад, а сакавік-красавік. Такая прыгажосць! Вачэй не адвесці».

Шчыра кажучы, цвіценне вярбы ў лістападзе ўзрушыла і нас. Што гэта — анамалія ці такі від вярбы? На жаль, мы не ведаем. І пэўна, не так гэта і важна. Галоўнае, прыгожа і дабаўляе настрою веснавых радасных нотак.

Валянціна БОБРЫК,

г. Івацэвічы.

Станіслаў Сірата паказвае дзівосную вярбу.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.19	17.27	9.08
Віцебск —	8.13	17.12	8.59
Магілёў —	8.09	17.17	9.08
Гомель —	8.00	17.19	9.19
Гродна —	8.33	17.43	9.10
Брэст —	8.28	17.49	9.21

Месяц

Апошняя квадра 3 лістапада. Месяц у сузор’і Дзевы.

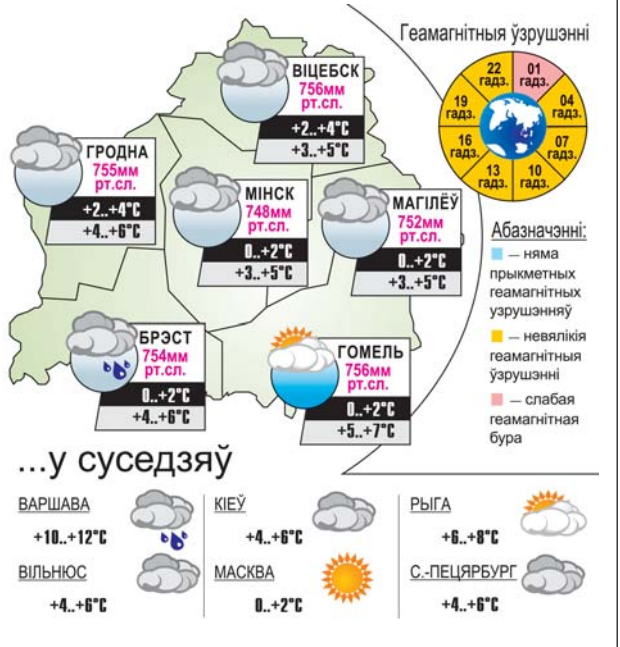
Імяніны

Пр. Аляксея, Апанаса, Івана, Мікалая, Пятра. К. Хрысціны, Леанарда, Фелікса.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ЗАЎТРА

■ Надвор’е
ДАСТАЁМ
ШАЛІКІ І ГАЛЁШЫ

У нядзелю чакаецца кароткачасовы дождж і моцны парывісты вецер

Напрыканцы тыдня на тэрыторыі Беларусі будзе гаспадарыць зона павышанага атмасфернага ціску, якая была сфармавана ў вільготнай паветранай масе. У пятніцу — вобласна з праясненнямі. У асобных раёнах пройдуць невялікія дажджы, а месцамі згусціцца туман. Аб гэтым паведамляюць спецыялісты Белгідраметцэнтра.

Удзень чакаецца слабы паўднёва-ўсходні вецер, а максімальная тэмпература паветра складзе плюс 3-8 градусаў. На працягу дня атмасферны ціск істотна не зменіцца. 7-8 лістапада сіноптыкі прагназуюць няўстойлівае надвор’е. Так, у суботу ўначы захавецца ўплыў вобласці павышанага атмасфернага ціску, аднак ужо ўдзень з тэрыторыі Польшчы перамесціцца малаактыўны атмасферны фронт. Таму месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы, згусціцца слабы туман. Мінімальная тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад мінус 3 да плюс 4 градусаў, удзень чакаецца 3-8 цяпла.

Спецыялісты адзначаюць, што ў нядзелю тэрыторыя Беларусі трапіць пад уплыў актыўных атмасферных фронтаў, якія перамяшчаюцца да нас з боку Заходняй Еўропы. Таму ўначы месцамі, а раніцай і днём на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература ўдзень будзе вагацца ад плюс 5 градусаў па ўсходзе да 13 цяпла па захадзе краіны.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

Даты

Падзеі

Людзі

6 ЛІСТАПАДА

1800 год — нарадзіўся **Леанард Ходзька**, выдавец, гісторык, публіцыст. Вучыўся ў Віленскім універсітэце. З 1819 года быў сакратаром кампазітара **М.К. Агінскага**. У 1822 годзе эміграваў у Францыю. Пісаў на польскай і французскай мовах. Аўтар паэмы «Залессе». Выдаў зборнікі твораў беларускіх паэтаў, мемуары **Агінскага**, працы па гісторыі, географіі і статыстыцы. Напісаў біяграфію **Т. Касцюшкі**. Сабраў 125 тамоў дакументаў па гісторыі Беларусі, Польшчы і Украіны. Памёр у 1871 годзе.

1835 год — нарадзіўся **Чэзарэ Ламброза**, італьянскі судовы псіхіятр і крыміналіст, родапачынальнік антрапалагічнай школы ў крымінальным праве. Яму належыць аўтарства сучаснага паліграфу. Правобраз прыбора, вынайзлены навукоўцам, называўся **гідрасфігмометр**. Пры дапамозе гэтага аграгата **Ламброза** вызначаў артэрыяльны ціск і пульс у злучэнні і спрабаваў ацаніць рэакцыю падазраваных на паказаныя ім фатаграфіі і зададзеныя пытанні. Паводле тэорыі псіхіятра аб прыроджаным злучэнні, правапарушальнікамі не становяцца, а нараджаюцца. Таму перавыхаваць іх нібыта

немагчыма. Лепш прэзентыўна пазбаўляць такіх «неандэртальцаў» свабоды альбо нават жыцця. Ён лічыў, што злучэнні схільнасці можна вызначыць па знешнасці. Маюцца адметныя прыкметы — «стыгматы»: прыплюснуты нос, нізкі лоб, масіўныя сківіцы і гэтак далей. Ужо многія сучаснікі італьянскага прафесара адзначалі, што тэорыя антрапалагічнай злучэннасці не прымае пад увагу краевугольны камень: сацыяльны фактар. З прычыны гэтага ў канцы XIX стагоддзя тэорыя была прызнана ўвогуле памылковай, хоць некаторыя з яе распрацовак важныя і сёння. Менавіта **Ламброза** вызначыў чатыры асноўныя тыпы крымінальных персанажаў: душгаўб, злодзей, гвалтаўнік і жулік. Дадзеная тыпалогія захоўваецца дагэтуль.

1940 год — у Мінску заснаваны **радыёвымяральный завод** (з 1957-га прыборабудаўнічы завод). Цяпер — адкрывае акцыянернае таварыства «Амкадор-Белвар», вядучае прадпрыемства па вытворчасці радыёвымяральных апаратуры, медыцынскіх прыбораў, акумулятарных батарэй і бытавой тэхнікі (кухоннай, садовай і г.д.).

Было сказана

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, пісьменнік:
«Чалавек, які робіць крыўду другому, у рэшце рэшт крыўдзіць сябе».

НАШЫ МАГАЗІНЫ:

- г. МІНСК, ул. Боровая, 1
- Территория ТВЦ "Аквабел"
- Брестская обл., д. Пески-1 (трасса М1-Е30)

ЗВОНІТЕ ПРЯМО СЕЙЧАС!

+375 (33) 391 96 30

+375 (44) 712 12 03

НАДОЕЛО ПРОСИТЬ ОБРАБОТАТЬ УЧАСТОК?

Платить, подстраиваться, быть последним?

ЕСТЬ ОТЛИЧНОЕ РЕШЕНИЕ ПРОБЛЕМ!

Профессиональный мотоблок **КЕНТАВР 1081Д**

- Японский дизельный двигатель КАМА
- Водяное охлаждение
- Разблокировка дифференциала
- Электростартер
- Передатчик: 6 вперед / 2 назад
- 2 года расширенной гарантии

6 ПРИЧИН КУПИТЬ В КРОНОС

- 100% гарантия возврата денег
- Цена от первого поставщика
- Выездной сервисный центр
- Быстрый кредит по телефону и беспроцентная рассрочка
- Бесплатная предпродажная подготовка и тестовая обкатка
- Бесплатная доставка до порога